

Mūsų Obalsis:
Už Progresą, Taiką ir
Demokratiją!

VILNIS

"Valdžia žmonių, žmonėms ir
per žmones lai neišnyks
nuo šios žemės".
—ABRAHAM LINCOLN.

VOLUME XXI, No. 230.

SESTADIENIS, RUGSĖJO (SEPTEMBER) 28 D., 1940 M., CHICAGO, ILL.

KAINA TRYS CENTAI

KASDIENA...

Iš Istorijos.
Kaip su Tuo Sprogimu?
Varijavoja.
Benderiukas.

Kalbant apie penktą koloną, svarbu žinoti ir istoriją. Kuomet Amerikoje prasidėjo pilietinis karas (1861 m.) armijoje buvo 1-108 oficeriai. Tik subildžius karą, perkunijai, 387 oficeriai suleis savo priesaiką ir nuduod pas įstaigą suklebėjus vergininkams. Tai buvo tikri penktakoloniai. Išdavių buvo viršūnė, o ne apaciose.

Trivirsis Wendell Willkie moka taikintis prie sąlygų. Kalbėdamas Chicagoje jis taikėsi prie negrų, žadėdamas jiems lygias teises. Jis pasisakė už taiką ir rasių lygybę.

O kada buvo pietinės valstijos, tai kėlė ir padangas būvusį vergininkų tradicijas ir eleganciskumą. Tarp tų tradicijų žymiausia tai linčijavimas negrų.

Jau pusėnai laiko praėjo po sproginio Hercules parako kompanijof. Ten buvo 50 žmonių, o sužeistų buvo apie 200.

Kodėl tie visokie investigatoriai ir tyrinėtojai tyli sukanedami? Ar jie nori nuslėpti du Pont komp. kaltę?

Varsavoje naziai įvedė tokia tvarka važiuojant gatvėkiais: vokiečiai lipa per priekšines duris, jie susėda pirmose sėdynose. Lenkai lipa per užpakalines duris ir susėda užpakaliniuose sėdynose. Žydams tais gatvėkiais nevalia važiuoti, jie turi skiečiuojis.

Biauri diskriminacija. Bet taip naziai supranta savo "kultūrą".

Sovietų Sąjungos Komunistų Partijos Istorija jau pasirodė 53 kalbės. Reikia tikėtis, kad ji greit pasirodys ir Lietuvoje — lietuvių kalboje.

Ją turėtų skaityti ir tie žmonės, kurie daug kalba apie komunistus, bet nieko apie juos nežino.

Ar žinot, kokia yra svarbiausia žinia šios savaitės "Keleivys"? Nagi, ant pirmo puslapio, žymiausių vietų, padėta "žinia" iš Brooklyn, kurią jie gavo pantiūnų paštu. Sako "Vilnis" ir "Laisvė" neišsileidžiamai Lietuvon...

Visai aptemo tų žmonių razumėlis.

Tik kelios dienos iki "Vilnies" vėjau pradžios. Atsiminkite: geriausia darbuojasi tie, kurie anksči pradeda.

Per keturias dienas stenojo Viktoras Benders, kol išstenojo "pareiškimą", kad "Vilnies" reporteris neatsisakys perdavė jo mintis. Jis pasirašo po skandalaiska melagingu Tamo interviu.

Tas viskas, kas "Vilny" buvo rašyta—teisinga. Pasirodo, kad vilniečiams Benders pasakoją vienaip, o naujieniečiams kitai. Tokia pigi politikėlė neužkems Lietuvai, tik jam pačiam.

Lietuva turi Kirpą Petrauską ir jis kalba varde Lietuvos menininkų. Vakar dienos "Vilnyje" skaitėte jo puikų ir prakilių pareiškimą.

Ar manot, kad "Naujienos" ir kiti reikaliniai laikraščiai idės Kipro pareiškimų? Nereikės ty

Daugybė Šeimų Gavo Žemės Lietuvoje

JAPONAI IR AŠIES BLOKAS SUTARĖ EITI IŠVIEN

PASIRASĖ KARINĖ SUTARTĮ
DESIMCIAI METŲ. SUTARTIS
ATKREIPTA PRIEŠ JUNG-
TINES VALSTIJAS

Berlynas, rugs. 27.—Vakar po pietų puošniam Hitlerio rūmė japonai, vokiečiai ir italai pasirašė savitarpio pagalbos karinę sutartį. Sutartis, apimanti karinius ir ekonominius klausimus, tęsė dešimtį metų.

Pasirašiusios valdžios sutarė "kurti naują santvarką Azijoje ir Europoje". Vokiečiai ir italai pripažino japonus "teisiu vadu kūrime naujos santvarkos Azijoje". O japonai tokiais pripažino vokiečius ir italus "kūrime naujos santvarkos Europoje".

Sutartė darbe dirbti atskirai, bet teiks karinę ir ekonominę pagalbą vieni kitiems, atsilikime, jei kuri nors iš nekarinaijančių šalių užpultų bent kurią iš trijų pasirašiusių.

Diplomatiniai, politiniai ir kariniai šuoksniai sprendžia, kad sutartis atkreipta prieš Jungtines Valstijas: "Tai esą ašies bloko pastangos sulaukyti Ameriką nuo stojimo į karą Anglijos pusę ir vienos pusės ir neklaidyti japonams grobti Azijos iš kitos".

Trilypę sutartį pasirašė užsienio ministrai už Italiją ir Vokietiją ir ambasadorius už Japoniją. Sutarties iškilimėse vokiečių užsienio reikalų ministras Ribbentropas be kita ko pakartojo sutarties punktą, kur sakoma, kad jokiai atveju sutartis neličia santykių su Sovietų Sąjunga.

Tokio, rugs. 27.—Tokioj kalbama, kad dėl uždraudimo parduoti japonams geležį ir plieną, Japonijos valdžia atsiųsiantį formalų protestą Jungtiniams Valstijoms. Atsakings valdžios pareigūnai tvirtina, kad dabar esą visiškai aišku, jog Amerika priešingai japonų ekspansijai Azijoje, o tai esą neabejotina, kad susirėmimas su Amerika neišvengiamas.

SOVIETŲ SĄJUNGA
DAUGIAUSIA PERKA
KUKRAUS IS PERU

Lima, Peru.—Peru respublikos komercinės statistikos parodo, kad Sovietų Sąjunga geriausias kostumeris kukraus atžvilgiu. Jis Sovietų Sąjungai pirmą kartą staiga nutraukė, Peru ekonomika būtų labai sukreista.

THOMAS DEWEY PADEDA SAVO BICIULIUI

New Yorkas.—Thomas Dewey vakar pirmą kartą pasisakė, kad aktyviai remia Wendell Willkie republikonų kandidato kampaniją.

baikų. Tokių pareiškimų jie bijosi, kaip ugnies.
Mums Kipras Petrauskas, o "Naujienoms" nabagas Benders!
L. Pruseika.

Štai New York CIO Unijų valstijinės tarybos kanceliarija. Matomus policistus tal-ton pasikvietė Sidney Hillman prieš imperialistinio karo priešus. John L. Lewis konferencija pasmerkė kaipo nelegaliską.

Vakarų Ukrainos Gyventojai Turteja

KIEV, rugs. 27.—Išlaisvintoj Vakarų Ukrainoj dar neseniai pradėjo veikti taupomieji bankai, o jų indėliai rodo, kad naują gyvenimą pradėję gyventojai žmonės gyvena neblogai ir gana sparčiai turteja.

Ankermuno apskrityje bankas atsidarė mėnesis prieš tai, o depozitorijų jau turi 1,000 su pasidėta 1,654,000 rublių suma. Lvovo apskrityje sutauptų pasidėta 3,900,000. Volynijos apskrityje sutauptų pasidėta 3,900,000. Volynijos apskrityje pasidėta 2,349,000 rublių.

Bendrai visoje Vakarų Ukrainoje per praėjusį mėnesį žmonės pasidėjo į bankus 13,400,000 rublių.

Anglai Giriasi Nukirtę 98 Vokiečių Lektuvus

Londonas, rugs. 27.—Oficialus valdžios komunikatas sako, kad vakar dienos mūšiuose anglų karinės jėgos nukirtusios 98 vokiečių lektuvus.

Taip jau komunikatas sako, kad anglai su padidinta energija ir jėga puolė vokiečių karinius punktus Lamanšo pakrastyje ir smarkiai bombardavo Kiel bazę Baltiko jaroje.

SVIESTO SVARAS TURI TĖSĖT DŲ MĖNESIU

LONDONAS.—Sulig nauju maisto aprūpinimu, Anglijos gyventojai galės gauti vieną svarą sviesto per du mėnesius.

Kokią Iššaukė Reakciją Trilypė Sutartis

Washingtonas, rugsėjo 27.—Prez. Rooseveltas kalbėdamas su spaudos atstovais sakė negalįs nieko pasakyti apie Japonijos, Vokietijos ir Italijos karinę sutartį, nes dar nesąs gavęs sutarties teksto.

Washingtonas, rugs. 27.—Trilypė ašies bloko valstybių karinę sutartį Washingtonas žiūrima šaltai, nors ir atitinkama doza rūpėsčiai. Tai esą ta pati sutartis, kuri trys metai atgal daug ką džiugino, nes tada ji nau buvo vadinama anti-Kominternu sutartimi. Dabar jini esą daug platesnė ir turi kitokių tikslus.

Sutarties klausimu valstybės departamentas oficialiai pasisakys tik gavęs diplomatinį pranešimą apie sutartį.

Londonas, rugs. 27.—Anglijos valdžios šluoksnuose sutartis pasitiktą labai baimingai. Baiminasi, kad dėl sutarties gali sumažėti karinės medžiagos gavimas iš Amerikos. Antra, bijo naujo skandalalo namie, nes sutartis parodė, kad Churchillio politika linki Japonijos visiskai sulaukruotavo.

Roma, rugs. 27.—Mussolinio redaktorius Gayda išreiškė džiaugsmą dėl sutarties pasirašymo ir pagraisino Jungtiniams Valstijoms nestoti į Anglijos pusę, nes tuomet "pati Amerika būtų užpulta iš dviejų pusių".

Madridas, rugsėjo 27.—Gen. Franco fašistinė valdžia išreiškė pasitenkinimą trilypė karinė sutartimi ir davė suprasti, kad Ispanija dabar dar arčiau ašies bloko randasi.

Jungtinės Valstijos Kviečia P. Amerikos Armijų Vadus

WASHINGTONAS.—Jungtinių Valstijų valdžios pakvietimu, šio mėnesio paskutinėm dienom atvyks Pietų Amerikos respublikų armijų aukšti karininkai susipažinti su Jungtinių Valstijų karininkų įstaigom ir industrijos jėdėjumi. Spalių 15 dieną atvyks kiti Pietinės Amerikos 11 respublikų armijų atstovai karininkai.

BALTIMORE, Md.—Bethlehem laivų statymo kompanijos darbininkai, skaičiuje 4,000, vakar išėjo į streiką, reikalaujant kompanijos laikytis sutarties.

WASHINGTONAS.—Jungtinių Valstijų valdžios pakvietimu, šio mėnesio paskutinėm dienom atvyks Pietų Amerikos respublikų armijų aukšti karininkai susipažinti su Jungtinių Valstijų karininkų įstaigom ir industrijos jėdėjumi. Spalių 15 dieną atvyks kiti Pietinės Amerikos 11 respublikų armijų atstovai karininkai.

WASHINGTONAS.—Jungtinių Valstijų valdžios pakvietimu, šio mėnesio paskutinėm dienom atvyks Pietų Amerikos respublikų armijų aukšti karininkai susipažinti su Jungtinių Valstijų karininkų įstaigom ir industrijos jėdėjumi. Spalių 15 dieną atvyks kiti Pietinės Amerikos 11 respublikų armijų atstovai karininkai.

WASHINGTONAS.—Jungtinių Valstijų valdžios pakvietimu, šio mėnesio paskutinėm dienom atvyks Pietų Amerikos respublikų armijų aukšti karininkai susipažinti su Jungtinių Valstijų karininkų įstaigom ir industrijos jėdėjumi. Spalių 15 dieną atvyks kiti Pietinės Amerikos 11 respublikų armijų atstovai karininkai.

WASHINGTONAS.—Jungtinių Valstijų valdžios pakvietimu, šio mėnesio paskutinėm dienom atvyks Pietų Amerikos respublikų armijų aukšti karininkai susipažinti su Jungtinių Valstijų karininkų įstaigom ir industrijos jėdėjumi. Spalių 15 dieną atvyks kiti Pietinės Amerikos 11 respublikų armijų atstovai karininkai.

Reikalauja Išaiskint Dakaros Nepasisekimą

LONDONAS, rugs. 27.—Kasdien vis aštriau laikraščiai kritikuoja Churchillio valdžią dėl nepasisekimo paimiti Dakarą uostą. Net ir konservatyvūs laikraščiai pyksta ir reikalauja, kad Churchill visą pareikšim išaiskintų nepasisekimą.

Lygiu įnirtingai valdžia puola ir politikieriai. Jų manymu, turi būti sušauktas nepaprastasis parlamentas posėdis ir klausimas visapusiškai išdiskutuotas.

Tiek laikraščiai, tiek politikai pabrėžia, kad "tas incidentas"—kaip jie nepasisekimą vadina—gali labai neigiamai paveikti Amerikos žmonių opinjiją ir sumenkinti Anglijos prestižą Afrikoje.

Laikraštis "Daily Telegraph" reikalauja, kad valdžia neatsiųstų karo darytojų, idant užlianstų ties Dakarą gautą smūgį.

Mussolinis ir Vėl Kabinėjasi Prie Graikijos

ROMA.—Mussolinio laikraščiai skelbia albanų laikraščio "Tomori" neva žinią, kad graikai nužudė tris albanus. Vienas iš nužudytų esąs sūnūs taip vadinamo "patrioto" Daut Hoggia. Dėl jo mirties Mussolinis anuo tarpu daug lermavo ir ko tik neįsibrovė į Graikiją.

Graikai bauginasi, kad Mussolinis nepasinaudotų šia provokacija užgriebimui visos Graikijos ar josios dalies.

MOHANDAS GANDHI SUŠIKTUS SU VICE-KARALUM

SIMLA, Indija.—Indusams žinomas pacifistas Gandhi nu-karta Indijos laudų suvadžiokęs, atvažiavo į Simlą pasimatyti su Anglijos agentu, vadinamu vice-karalium lordu Linlithgow.

NAZIŲ LEKTUVAS NUSKANDINO DŲ ANGLIJOS LAIVUS

BERLYNAS.—Vienas nazų bombanėšis, ėjęs blokadąs sargybą virš Airijos jūros, nuskandino 10,000 tonų prekybinį laivą ir 8,000 tonų tankerį. Laivus lydėjo Anglijos karo laivai.

TUKSTANČIAI BEŽEMIŲ IR MAŽAZEMIŲ GAUNA NEMOKAMAI ŽEMES IR PAGELBĄ ĮSIKURTI

Dalinama Žemė Atimta iš Feudalistinių Dvarininkų

NARVA, Estijos TSR.—Didžiulis Krenholm tekstilės fabrikas, kuris ėia per 20 metų buvo uždarytas, praėjus savaitę liko atidarytas. Fabriką direkciją paėmė į darbą 1,300 darbininkų. Kitą savaitę priims dar daugiau. Taip jau kitą savaitę atsidarys Narvos Darbininkų Teatras.

KAUNAS, rugs. 27.—Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos Liaudies Komisary Tarybos nutarimu, pradėta visoje šalyje dalinti žemę bežemių ir mažžemių.

Žemė bus dalinama nemokamai iš žemės fondo, kurį tarybinė valdžia sudarė po nuvertimo Smetonos fašistinio režimo.

Liaudies Komisary Tarybos pirmininkas (premieras) Godylas valdžios nutarimą spaudoje pavadino "įsikuriamu valstiečių troškimu".

Žemės reformos komisija paskirsčius 800,000 akierų dirbamos žemės į 50,900 ukų. Prie to, Komisary Taryba tariasi dar išdalinti 200,000 akierų, iš kurių išeis 14,700 ukų.

Komisijos žiniomis, 50 šeimų—kunigaikščių Radvikų; grafių Tiškevičių, Sudevių ir Pšezdecių; barono Karpius; buvusio Lenkijos premiero Kosciakowskio ir kitos—bendrai turėjo 86,750 akierų žemės plotą.

Ta proga Godylas pareiškė, "dabar visa ta žemė yra nusavybė laudies. Buvę bernali ir bežemiai kultivos žemę kaip lygus pliečiai ir niekas neturės jai atimtį iš jų arba iš varžytinių išparduoti. Lietuvos valstiečiai pradeda naują gyvenimo erą su neapėjamu entuziazmu".

"dabar visa ta žemė yra nusavybė laudies. Buvę bernali ir bežemiai kultivos žemę kaip lygus pliečiai ir niekas neturės jai atimtį iš jų arba iš varžytinių išparduoti. Lietuvos valstiečiai pradeda naują gyvenimo erą su neapėjamu entuziazmu".

LIETUVOS DARBININKAMS IR TARNATOJAMS STATO DAUG NAMŲ

KAUNAS, rugs. 27.—Lietuvos TSR Liaudies Komisary turimui, paskirta 4,615,000 litų suma statymui naujų namų. Statybų jau parupinta ir planas. Pagal planą numatyta pradėti statybą Kaune, Vilniuje, šiauliuose, Panevėžyje, Jurbarko, Mariampolėje, Telsiuose, Rokiškyje, Raseiniuose ir kituose miestuose.

Kaune numatyta pastatyti 840 butų po 2 ir 3 kambarius su virtuvėmis ir patogumais. Centraliniame korpusu bus šildymasis, klubas ir salė. Taipgi bus įrengtas vaikų darželis ir lopšelis.

Kiltoje Kauno dalyje—Vilijamų stalties—statys 2 namus po 24 butus ir 2 namus po 36 butus, taipgi su visais reikalingais patogumais.

Vilniuje statys 70 butų ir 20 atskirų namelių po 2 butus kiekvienam. Šiauliuose statys 30 butų. Panevėžyje 24 butus. Kituose miestuose bus statoma po mažiau.

Paskaita paskirta suma bus išleista dar šiais metais.

LIETUVOS DARBININKAMS IR TARNATOJAMS STATO DAUG NAMŲ

LIETUVOS DARBININKAMS IR TARNATOJAMS STATO DAUG NAMŲ

KANADIEČIAI SUEME VOKIETIŠIOS LAIVĄ

OTTAWA, rugs. 27.—Ties Meksikos krantais Kanados ginkluotais prekybiniais laivais suėmė Vokietijos prekybinį laivą "Weser", apie 10,000 tonų talpos. Amerikos neutralumo akimis žūrint, laivo suėmimas neteisėtas, nes suimtas neutralumo zonoje.

LONDONAS, rugs. 27.—Admiraltijos komunikato žiniomis, anglų submarinai nuskandino tris vokiečių ūkimo laivus. Komunikatas betgi nepasako datos, neigti vietos, kur laivai nuskandinti.

NEW YORKAS, rugs. 27.—Vietos radijas nuigirdęs Romos radio pranešimą, kad Italų kariinės jėgos nuskandino anglų submariną Vidurinio jūroje.

BERLYNAS, rugs. 27.—Vokiečių karinio laivyno ministeria tvirtina, kad nuo pradžios karo vokiečių karinės jėgos nuskandino 3,120,000 tonų prieš laivą.

Vokiečiai Išdrėbė 440 Tonų Sproginį ant Anglijos

BERLYNAS.—Praėjus naktį bombarduojant Londoną ir kitus pietinės Anglijos miestus, vokiečiai išdrėbė 880,000 svarų arba 440 tonų bombų.

Vien tik ant Londono išdrėbė 275 tonus sproginų, kad suardytų gelžkelių mazgus.

LIETUVOS DARBININKAMS IR TARNATOJAMS STATO DAUG NAMŲ

LIETUVOS DARBININKAMS IR TARNATOJAMS STATO DAUG NAMŲ

LIETUVOS DARBININKAMS IR TARNATOJAMS STATO DAUG NAMŲ

LIETUVOS DARBININKAMS IR TARNATOJAMS STATO DAUG NAMŲ

LIETUVOS DARBININKAMS IR TARNATOJAMS STATO DAUG NAMŲ

LIETUVOS DARBININKAMS IR TARNATOJAMS STATO DAUG NAMŲ

LIETUVOS DARBININKAMS IR TARNATOJAMS STATO DAUG NAMŲ

LIETUVOS DARBININKAMS IR TARNATOJAMS STATO DAUG NAMŲ

LIETUVOS DARBININKAMS IR TARNATOJAMS STATO DAUG NAMŲ

"VILNIS"

(The Surge)

LITHUANIAN LABOR DAILY
Published daily except Sunday, and on every Friday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada, and South America are: one year \$5.00; six months \$2.75; Chicago \$7.50; six months \$1.75; foreign countries \$3.00; six months \$4.00. Subscription rates for the Friday edition, including the English Section, in the city of Chicago, 1 year \$2.00; 6 yr. \$1.00; outside of Chicago, 1 yr. \$1.50 half year 75c.

Advertising rates on application
3116 South Halsted Street, Chicago, Ill.
PHONE, VICTORY 1455
Entered as second class matter September 29, 1925, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1979.

ŽMONĖS IR ŽEMĖ

Lietuvos sodžius niekad negyveno tokia pakiliusia nuotaika, kaip pereitą mėnesį ir šį mėnesį. Žmonės gyveno tik viena mintimi: mintim apie žemę. Kiekviename valstiečio stropiausio dirba žemės ūkio komisijos, o ykiu su jom visa sodžiaus inteligentija. Buvo sumobilizuoti visi Lietuvos matinkai, girininkai, kultūrtechnikai, mokytojai.

Kauno laikraščiuose, kaip veidrody, atsispindi ta didžioji darymetė, tas didžiausias džiaugsmas. Kumečiai ir bernai, bežemiai ir mažamečiai tik vieno teko: gauti kuo greičiausia žemės.

Šiurpas supurto kiekvieną, skaitant laikraščiuose tuos gyvus, teisingus aprašymus, kokiose neįmoniškos sąlygos skurdė Lietuvos sodžiaus biednuomenę, koks bausis kontrastas buvo tarpe turčių ir beturčių.

Iš šiaulių, iš Biržų, iš Panevėžio, iš Mariampolės, iš Vilniaus krašto plaukė žinios, raportai koks gaivinantis vėjaiš papūtė Lietuvos sodžių, kaip saulė Lietuvos tamsumą šalina.

Žmonės kėlė tamsią praeitį, kalbėjo kaip jie užgyvens naujose sąlygose, kuriuose palociuose bus įsteigti ligonbūčiai ar kultūros centrai, kuriuose dvaruose bus įsteigtos žemės ūkio mokyklos. Šimtai ir tukstanciai naujų planų—ir jau ne popierinių planų—kilo valstiečių galvose.

Vakar iš Kauno pranešė, kad žemės ūkio komisijos jau taip kaip baigė savo darbą ir kad jau prasidėjo žemės dalinimas. Pasirodo, kad žemės gaus 74,000 ūkų.

Bet bus ne tik žemės. Bus ir kitokios pagalbos, bus ir mašinerijos.

Lietuvos aristokratija ir ponybė gailiai verkia ir gniaužia apmaudos kumščiai. Pasirodo, kad grafi Tiškevičiai, Šumzeliai ir Pšezdieckiai, kunigaikščiai Radvilos ir kiti aukšti ponai beveik visą Lietuvos 88,000 akrų geriausios žemės. Tai buvo lenkuojanti magnatai, kurie neapkęt Lietuvos žmonių. O kiek dvarų turėjo tie naujieji ponai, kuriems ragai užaugo smetoninis diktatorus laikais!

"Vilnis" jau įtartinai ir įtartinai dar daugiau ty gyvų aprašymų iš įvairiausių Lietuvos vietų, kaip Lietuvos kaimiečiai gyvena tas džiaugsmo dienas, kaip jie lygino, praėitį su dabarčia, ką jie sakė, kuo sielojosi, kokias svajones audė.

Bet kaip tik dėl tos priežasties Amerikos lietuvių buržuazinė spauda (klerikai, tautininkų, "socialistų") kaip ugnies bijosi ty raportu, ty aprašymų. Nei vienas jų laikraštis neperspausdino ty puikių korespondencijų, kurios tilpo Kauno laikraščiuose. Jie bijo teisybės kaip ugnies. Jie slepia teisybę nuo skaitytojų. Nes gerai žino, kad ir jų skaitytojai persimty simpatijai naujaijai Socialistinei Lietuvai, jei tik susipažintų su Lietuvos tikrove.

Tie beširdžiai egoistai pavydė laimės Lietuvos žmonėms, nes tukstanciai nematomy ir matomų ryšių jungsia su kapitalistų klase, su dvarponiais netekusiais dvarų, su smetoninio režimo biurokratais, kurie pabėgo iš Lietuvos.

Tegul juos bala tuos tamsybės apataus. Jie kaip pelėdos bijosi šviesos! Bet Lietuvos darbo žmonėms jie jau nepajėgs užtenkti.

Lietuvos sodžiaus biednuomenė, tie bežemiai ir mažamečiai davė didžiausio kultūrisimo ir patriotizmo pavyzdį. Jie parodė ir labai didelės drausmės ir labai didelio gospadoriško senso. Jie saugojo dvarus, kaip kaim. Nebuvo nieko tokio, kas bent iš tokių primintų suavaliavimą ar savanaudiškumą. Jiems rūpėjo, kad laukų

darbai nebūtų nutraukti nors viena diena. Jiems rūpėjo, kad gyvuliai būtų tinkamai prižiūrėti. Neesant ponų, jau jautėsi atsakomingsais gospadoriais.

Tai puiki pradžia socialistinės disciplinos.

Svetimtaučių Radio Programai

Lenkų laikraščiai praneša, kad tula radio stotis Jersey City uždarė lenkų programą. Apie panašius prajovus su lenkų programais praneša iš Pittsburgh'o ir Buffalo.

Jau pirmiau buvo pranešta, kad kitų tautų žmonės taip pat kaip kur nukentėjo. Nors kokio nors valdiško ukazo prieš svetimtaučių radio programus nėra, bet atskirų stočių savininkai jau rado savo dantis.

Šis naujas užsimojimas prieš svetimtaučius, kol kas pasireiškęs tik sporadiško formų, yra dalis tas plačios ofensyvos prieš svetimtaučius, kurios ryškiausia išdava buvo svetimtaučių nepilčių registracija. Kaip tik tas didelis numeris praejo, tai mažų numerukų galima laukti vis daugiau ir daugiau.

Stai kodėl klausimas apie svetimtaučių reikalų gynimą yra šiandien dar aktualesnis, negu buvo praėityje.

Charakteringa, kad tie lenkų programai, kurie buvo sulikviduoti, nebuvo pirmieji kontrole. Šiuo kartu nukentėjo lenkai reakininkai, kurie labai patikavo šios gadyinės viešpačiams. Juos nubaudė todėl, kad jie svetimtaučiai.

Mes visuomet sakėme, kad svetimtaučiai bendrai turi ginti savo reikalus.

Meilinais

Dwight Green, republikonų kandidatas į Illinois gubernatorių ofisą, šiuo laiku važinėja anglies kasyklų apilinkėse. Iš West Frankforto praneša, kad jis labai gražiai kalbasi su mainieriais, kad jis buvo net giliai mainon nusileidęs, kad jis lankėsi unijos ofise. Žodžiu tarant, jis yra "nice guy".

Ant vėjo šypsena ir kiekvienam mainierui užtikrinta draugiškas rankos paspaudimas. Tuli mainų boseliai paleido apyvartoti posakį: tai tikrai darbininkas žmogus!

Je, prieš rinkimus jie visi tokie. Aną dieną republikonų kandidatas į prezidentus gysrėsi, kad kokiam tai North Dakotos miestelyje jis, savo jaunose dienose, plovė tirtelkas. Matote, koks jis darbininkas!

Bet kaip su anglies kasyklom, kaip su mainieriu gyvybės apsauga, kaip su darbais, kaip su ta visa chroniškai negaliojančia industrija?

Mr. Green'as tiek tepadės mainieriams, kaip ir Horneris. Ant rytojaus po rinkimų mainieriai jam išgarsus iš galvos.

Vieno Dvarelio Istorija

Nusibodo kunigui Dumčiui gyvent Amerikoje. Nusitarė važiuoti Lietuvon. Parvykęs Lietuvon nusipirko gražų didoką dvarelį Garliavos apilinkėje. Su pinigais jam nebuvo jokios bėdos. Pinigų jis turėjo užtenkamai.

Sykiu su kunigu gyveno tame gražiame dvarelyje ir gspadinė. Zdorova ir gspadama buvo ta moteriškė.

Kunigas Dumčius buvo jau senynas žmogus. Laukdamas mirties jis užrašė savo dvarą kunigų seminarijai. Tuo budu jis tarėsi išsiplirkęs iš visų savo griekų.

Gyvenimas buvo saldus, kaip kiselius. Bet... čia prasideda labai didelis "bet". Pabėgo Smetona ir prasidėjo nauji laikai. Į dvarą atėjo Garliavos valčiaus žemės reformos komisijos nariai. Dvaras išmieriavo, viską surašė. Dvaras teks kumečiams ir mažamečiams.

Vienas iš kumečių papasakojo: "Prieš kunigo gspadinę reikėjo išsitempti, kaip prieš generolą... Gspadinė visus darbininkus vadino tinginiais ir vagimis. Malkų neduodavo. Turėjom smilktin savo butukus žagarais, kurie čia kieme guli. Žiemą dėl šalčio tuose kumetynuose žmonės dantimis kaleno..."

Taip buvo. Taip jau nebus.

Kas Įvyko Argentinoj

Gali Buti Persilaužimas į Geresnę Pusę

Liaudies Fronto Užuomazga

Pabaigoje pereito mėnesio Argentinos darbo žmonės buvo labai susijudę ir susijaudinę. Argentinos prezidentas Dr. Roberto Ortiz buvo surašęs savo rezignaciją ir parlamentas turėjo svarstyti priimt ją ar atmeti. Savo rezignaciją jis motyvavo dviem priežastim—liga ir nepakenčiamais šmeižimais, kurie pilasi iš reaktionierių pusės.

Tuomet Argentinos liaudis susimobilizavo. Ties parlamentu (Buenos Aires) susirinko didžiausia minia (kokia 50,000 žmonių) ir reikalavo, kad prezidento rezignacija būtų atmetta, nes Argentinai jis naudingas žmogus, nes jis reikalingas kovai už demokratiją, nes jis nėra susipietęs jokiomis korupcijomis.

Dar pirm demonstracijos parlamento nariai buvo bombarduojami laiškais ir telegramomis, reikalaujant, kad prezidento Ortiz rezignacija nebūtų priimta.

Įvyko taip, kaip liaudis reikalavo. Prezidentas paliko savo vietą, nors dėl ilgo negalys aktualiai eiti savo pareigų. Argentinos demokratija skaito tai savo dideliu laimėjimu.

Toje kovoje už demokratijos išlaikymą ėjo išvien Union Civica Radical (valdiškos partija), Socialistų Darbininkų Partija ir Komunistų Partija. Tuo budu susidarė lyg ir užuomazga bendro fronto, kas turės labai didelės reikšmės ateities kovose.

Liaudies laikraštis "La Hora", kuris kovoja už demokratiją ir progresą, lošia vis žymesnę rolę, darosi nepavojodamas busimųjų kovų ginklas.

Reaktionierių strategija.

Tulas laikas tam atgal Argentinai supurtė skandalas su žemių užpirkimu kariuomenės ir opraivyno reikalams. Užperkant žemes, tuli politikieriai ir generolai prisilupo labai daug pinigų. Jie pasirodė didžiausiais grafteriais. Reaktionieriai ir fašistai bandė išnaudoti tą skandalą saviems tikslams ir savo pozicijų sustiprinimui. Jie norėjo diskredituoti demokratiją ir prezidentą Ortiz, suversdami įsiva bėdą ant jų.

Fašistai net bandė išeiti į gatves, ruošdamai savo demonstracijas ir reikalaudami, kad prez. Ortiz pasitrauktų iš savo vietos. Bendram frontan susidėję darbininkai ir vidurinės klasės žmonės tas demonstracijas išardė. Fašistams nepasisekė susimobilizuoti.

Tačiau jokiū budu negalima sakyti, kad kova jau laimėta. Kova tik prasidėjo, ji tik pirminėje fazėje.

Sergant prezidentui Ortiz, vice-prezidentas Castillo paskyrė toki ministerijų kabinetą, kuriame diskredituoti reactionieriai sudaro di-

džiumą. Tuli iš jų buvo nariai diktatorius Uriburi valdžioje. Tas ministerijų kabinetas jokiū budu neatstovauja liaudį. Jis greičiausiai atstovauja Britanijos imperialistų interesus. Kova prieš tą valdžią surišta su viltimi, kad prez. Ortiz pasveiks ir tuomet nauja šluota pradės šluoti Argentinos gyvenimo šiuksles ir parazitus.

Argentinos Socialistų Partija lošia labai negražią rolę. Turėdama didelės įtakos parlamente, ji užsilaiko "neutraliai", nieko nesako prieš dabartinę valdžią, o tas kaip tik stiprina demokratijos priešus. Ta partija priešinga sudaryti toki liaudies frontą, kokis jau gyvuoja Čili respublikoje. Socialistų Partija yra tas tvenkinys, kuris pastoja kėlą liaudies vienybę. Todėl nuo tos partijos jau seniau atskilo daug veiklių žmonių, kurie subdavojo Socialistų-Darbininkų Partiją.

Komunistų Pozicija.

Argentinos Komunistų Partijos organas "Orientacion" visuomet įrodinėja, kad reikia mokėt kovot su reactionierių manevrais. Skandalo su žemės užpirkimu reactionieriai išnaudojo labai gudriai. Jie norėjo pasirodyt esą grafted priešai ir šalininkai švarios politikos. Tuo tarpu skandale yra įmaišyta jiems artimų žmonių. Ne demokratija kalta dėl korupcijos ir kyšių, bet tas faktas, kad demokratijos yra permažai, kad pasireikš demokratijos trukumas. Reikia daugiau demokratijos, tuomet ir tokių skandalų nebus. Argentinos demokratija tiktai tuomet funkcionuos pavyzdinai, jeigu ji apsisvalys nuo reakcinio elementu, nuo fašistuojančių.

"Orientacion" nurodo, kad Argentinai turį būti visiškai laisva. Ji neturi vaduotis įsakymais ar interesais nažių, anglų ar Amerikos jankių. Ji turi vaduotis tik kamu savu reikalų supratimu.

Kamienas Argentinos gyvenimo yra jos liaudis, jos darbo žmonės, jos darbininkai ir fermeriai. Jei visos sriovės ir partijos, kurios giną darbo žmonių reikalus ar bent yra artimos liaudžiai, susivienys į galingą bendrą frontą, tuomet Argentinai išaūs naujas gyvenimas. Tuomet ir bepartysės minios prisidės prie to didžio sąjudžio.

L. P.

SOVIETŲ SĄJUNGA ATIDARYS KONSULATĄ SHANGHAJUE

SHANGHAI.— Japonų spaudos žiniomis, Sovietų Sąjunga ketina atidaryti konsulatą Shanghaije, kuris uždarytas nuo 1937 metų.

FRANCŪZAI BUS BE MUILO IKI LAPKRICIO MĖNESIO

Viehy.— Pelaimas dekretavo pusiau sumažinti porciją visokių maisto produktų, o muilo pirkimui visai uždraudė iki lapkričio 1-mos dienos.

MENĄ KELSIME Į PADANGES, PARIEŠKĖ KIPRAS PETRAUSKAS

Kaunas (Elta).—Rugsėjo 1 d. susirinko Valstybės Teatro bendradarbiai: operos solistai, orkestras, choro ir dramos artistai, administracija ir darbo techniškas personalas, pasitarti dėl sezono darbų.

LTSR Aukščiausios Tarybos pirmininkas drg. Justas Paleckis pasveikino Prezidiumo vardu naujose sąlygose pradėdantį dirbti teatro darbininkus. Šios sąlygos atnešė dirvą, kurios ilgėjos geriausiai menininkai. Musų liaudies menas ir tikroji tautinė kuryba dabar rado pačius geriausias sąlygas tarpti.

Jei anksčiau tarp teatro ir žiūrovų buvo tam tikra bedugnė, tai dabar menininkai turi suprasti padėtį ir ją išlyginti. Teatralų uždavinys labai svarbus. Lietuvoje reikia daug teatrų, nes kultūros srityje ypač daug spragų.

Dėl ateities drg. Paleckis pabrėžė, kad bus ypač vertinama tai, ką mes patys sukursime. Turime duoti ką nors ir Tarybų Sąjungai. Mes išsename į didelį pasaulį, kuris mums yra aukštai iškilęs.

Svietimo liaudies komisaras A. Venclova be kitko pasakė: Prieš mūsų teatrą stovi nauji, dideli, sunkūs, bet begalo jėgoms ir dėkingi uždaviniai. Nuo šiandien teatru tenka tarnauti nebe mieguistai, bukai buržuazijai, bet darbo liaudžiai, kupinai jaunų jėgų ir veržimosi į šviesą, meilės. Musų teatras turi virsti tikrąja liaudies

troškimų, jos svajonių, pastangų ir kovos dėl naujo gyvenimo tribuna. Teatro žmonių uždavinys padaryti taip, kad kuo greičiau įvyktų, kad teatro scena duotų jautrių rezonansų ty didžiųjų istorinių pakitėjimų ir įvykių, kurių galimas aidas džiaugsmingai skamba per visą mūsų socialistinę tėvynę.

Kipras Petrauskas pareiškė: Kai aš stovėjau šioje scenoje dainuodamas, taip nesijaudinau, kaip dabar. Aš noriu surasti savo sieloje žodžių, kurių dar nedažinau. Aš juos randu anksčiau kalbėjusių žodžiuose, prie kurių visa širdimi prisidedu. Visų savo draugų vardu pareiškiu, kad su visu pajėgumu mes eisime į ateitį ir dirbsime žmonių. Man gaila, kad neturiu už savo pečių dar bent 30 metų, kuriuos galėčiau paskirti liaudžiai. Mes meną kelsime į padanges.

Paskutinis kalbėjo dramos artistų vardu drg. Laucius, pareiškdamas, kad smetoninis režimas su savo pažinčių praktika ir protekcijomis teatru atnešė labai daug žalos. Mes neturėjome teisės taip kurti, kaip kurė laisvas Tarybų menininkas. Tačiau dabar kiekvienas dirbantis gali susilaukti šviesaus ir laimingo gyvenimo. Tad ir mes, darbo žmonių vaikai, arkime kultūros dirvonus su tais, kurie iki šiol nieko šviesesnio gyvenime nematė. Žmogus jau iškovojęs savo prarastą vardą ir žmogus tapo žmogumi.

MERKIO DVARE DARBININKAI PATALPINTI KIAULIŲ TVARTUOSE

Kauno miesto savivaldybė nori pasinaudoti dabar vykstančia žemės reforma ir gauti žemės ar monijų, reikalingų miesto ūkui ir socialistams reikalingas. Burnistas Garmus su atitinkamų skyrių vedėjais dabar apžiūrėja pakaušius dvarus. Į tą kelionę burnistas Garmus pakviė ir spaudos atstovus.

83 hektarai—šimtas merginų. Keliolika minučių kėlio, ir mes gražiaime Pažaislyje.

Geros valios vyrai, Didžiosios Lietuvos kunigaikštijos kancelris, Jėzno dvarininkas Kristupas Pacas ir dievobaiminga jo žmona francūzė Lascari pastatydavo sau vienuolį kamandulį vienuolyn Pažaislyje.

Iš Italijos pavakšti geriausi dalininkai ir architektai statė ir puošė Pažaislį nuo 1664 iki 1712 metų, net po kancelerio Paco mirties.

Po Lietuvos-Lenkijos padalinimo vienuolynas buvo paliktas rusų, o po pirmojo imperialistinio karo grąžintas katalikams, kuriame įsikūrė vienuolės kazių mietietės ir ligšiol čia tebe gyvena.

Pažaislio bažnyčia yra vienas brangiausių ir puošniausių architektūros paminklų Lietuvoje. Ji gyveno baroko stiliaus, visos vidaus sienos Kararos marmuro; daug meniškių paveikslų, freskų etc.

Prie bažnyčios 1870 m. palaidotas rusų laulinio (Bože cerhrai) himno muzikos autorius kompozitorius Aleksiejus Lvovas.

Tam puošniamie ir pilname istorinių paminklų Pažaislyje

yra giliai saknis įleidęs vargas, darbo žmonių išnaudojimas.

Dvare, kaip nuo painformavo komisaras Simas Granickis, yra 83 hekturai geros žemės ir pirmos rusies iventorius. Čia gyvena apie 100 vienuolių kazių mietietis. Draugų komisarą dabar daug kas juokais "abači" vadina.

Pasirodo, kad Pažaislyje buvo išnaudojama daug tamsių, gyvenimo nuislytųjų, mergaičių.

Nepavyko mėlė, su kita netojo sužadėtini, negama merguolia tarnybos, nori savo jėgas pakuoti ano pasaulio galybėms—atvyksta mergina į vienuolyną. Praso darbo, pasisako esanti pamaldia. Vienuolynas jau "priglaudžia": duoda lovą atsigulti ir maistą. Už tą malonę merguolia turi vienuolyne žemės ūkio ir ruošos darbus dirbti.

Komisaras mums parodė ty nusikraustytų bendrabūti, kuriame buvo per dešimt švariai paklotų lovų.

Tos merginos dirbančios kartu su dvaro darbininkais, atskirai valgančios, antrame aukšte apgyvendintos, į kurį veda slauri ir vingiuoti laiptai.

Vienuolynė esą ir daugiau mergin sunkiai dirbančių ir atskirai nuo vienuolių valgančių. Tai kandidatas ir naujokės. Kandidatėmis ir naujokėmis merginos turinčios išvargti trejus metus, kol tampačios pilnateisėmis vienuolėmis.

Pažaislio dvaro darbininkai nusikundžia, kad vienuolės kazimierinės darbininkas labai įveiklancios.

(Tęsa ant 6-to pusl.)

Mokslo Dalykai ir Margumynai

KAS YRA ŠVIESA?

Žmonija užima tokią aukštą vietą pasaulyje dėl jos protinio matymo, o jis vyriausiai remiasi fizikiniu matymu.

Regėjimas yra svarbiausias mūsų pojautas, brangiausias gamtos palaima. Jis mums suteikia 80% viso mūsų žinojimo; jis parodo mums spalvas, daiktų formas ir jų judėjimus.

Bet regėjimui reikalinga šviesa. Be jos negalimas regėjimas, neigi galima pati gyvybė.

Tai kas gi yra ta šviesa?

Atrodo, kad tai labai paprastas klausimas. Mes šviesą turime visuomet—natūralę ar artificialę. Mokslininkai studijavo šviesą per šimtmečius. Taigi, kaip gali pamanyti, jog mes jau turėtume žinoti, kas yra šviesa. Bet nežinome. Tuli gali sakyti, jog šviesa yra forma elektrinės energijos. Bet tas klausimas neišaiškina, nes mes dar tikrai nežinome, kas yra elektras. Mes žinome tik tą, ką elektras padaro ir kaip šviesa įvairiose skirtingose sąlygose veikia.

Atsakant į klausimą, "Kas yra šviesa?", teisingiausiai galima pasakyti tik tiek, kad tai yra energija formoje vibracijos (virpėjimo), keliaujančios bangomis.

Bet yra daugybė ir kitokių formų energijos, kurios taipgi keliauja bangomis: šiluma, radijas, X-spinduliai, elektras, garas.

Ryšį su įvairiomis energijos formomis yra dar vienas klausimas, kol kas patenęs mokslininkams per sunkus atsakyti. Pavyzdžiui, garas, atrodo, lyg būtų virpėjimas medžiagos—gazu, vandens, kitokių skysčių, metalų ir t. t., nes tos medžiagos garų perleidžia. Bet jei įdėsimе skambųjį vakuumą (beorinį, išpompotą indą), tai jis jokio skambėjimo neišduos, garso vibracija neišeis—mes jos negirdėsime. Priešingai yra su kai kuriomis kitomis energijos formomis. Pavyzdžiui, šviesa ir radijas per vakuumą pereina. Dar kitų formų vibracijos, kaip X-spinduliai, pereina per tokias medžiagas, per kurias visai nepereina šviesos vibracijos.

Kodėl? Nežinoma. Kuo yra tas, kas vibruoja, virpa? Irgi nežinoma.

Tačiau, nežinūnt šios nežinės, mes visgi turime puseitai daug ir labai įdomių žinių apie įvairias formas vibracinės energijos. Vienos vibracijos yra labai greitos, kitos palyginamai lėtos. Vibracijos savo bangų ilgį (wave-length) įvairuoja labai plačia skale.

Kas yra bangų ilgis? Kai žiūrėti į banguojančią vandenį, tai įsitemykite tolį nuo vienos bangos nugaros (pačios viršūnės) iki kitos. Tai tas tarpbanginis tolis ir bus tuo, kas vadinama bangų ilgiu, nes kalbamas vibracijos keliauja lygiai taip.

Kadangi įvairių formų vibracijos savo bangų ilgį yra vienos kitom artimos—nuo žinojimo trumpiausios laipsniškai ilgn, ilgn ir ilgn, tai mokslininkai, geresniai ju studijavimui, sugrupavo jas į tam tikrą vibracijų bangų ilgį skale ir nustatė jų 60-mis oktavų. Ant vieno galo skalės sugrupavo bangas nuo tokių trumpųjų, kaip "gamma" bangos, tai yra radijumo spinduliavimo bangos, kurios yra taip trumputės, kad apie 2 bilijonai jų eina į vieną colį; ant kito galo skalės sugrupavo žinomas bangas iki tokio ilgio, kaip tulos radijo bangos, kurių mylių ilgio. Prak-

tikoji, žinoma, tokių radijo bangų neįvartojama. Trumposios radijo bangos prasideda nuo keiliokos colių ilgio, o ilgosios praktiškai vartojimo bangos eina iki 18 ar 19 šimtų pėdų ilgio.

Ir ot, viduryje tos mokslinės įvairių bangų skalės randasi saulės šviesos bangos, užimančios 15-los oktavų plotį.

Kodėl saulės šviesos bangos ant skalės užima net 15 oktavų? Todėl, kad šią šviesą sudaro ne viena bangos bei spalva, bet daugybė jų.

Kas tati parodo?

Kai per siaurą plyšį įleidžiama į tamsų kambarį saulės šviesos ir perleidžiama per stiklo prizmą (trišonį galu, gulintį vienu šonu žemai, kad būtų šonų smailuma stovi į viršų), tai ant baltos sienos gaunasi visos tos spalvos, kurias natūraliai visųvokštėje—nuo raudonos viename krašte iki violetinės kitam krašte. Iškilus, šviesa eina per prizmą susiskaido į skirtingas spalvas; kiekviena spalva eina skirtingomis bangomis ir todėl einant per prizmą kiekviena iš originalių linijų skirtingai išskrysta, lūšta—raudona mažiausiai, o violetinė labiausiai. Šis šviesos susiskaidymas vadinamas spektru. Dėl geresnio studijavimo spektra nufotografuojama.

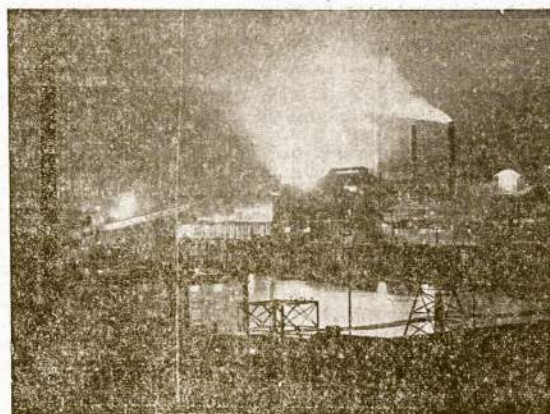
Pradžioje buvo manyta, kad tos skirtingos šviesos spalvos paeina iš stiklo. Bet kai bile naktis spalva iš pirmos primos perleidžiama per kitą prizmą, tai gaunasi tik ta pati viena įsiterinkta spalva iš pirmos primos—daugiau šviesą jau neskaido. Tati įrodė, jog šviesą baltą šviesą yra mišinys daugybės įvairių spalvų.

Šviesą suskaidžius, mūsų akys mato tik keletą tik skirtingų šviesos spalvų (kurias matome vaivorykštėje). Apart jų matomų spalvų, saulės šviesa turi net 14-ka sykių daugiau tokių bangų bei spalvų, kurių mūsų akys nemato. Vienaime krašte spektros, tolyn nuo mums matomos violetinės spalvos, tam tikrais jautriais instrumentais susketa dar 5 oktavai mums nematomų vadinamų ultra-violetinių bangų bei spalvų; o kitam krašte spektros, tolyn nuo raudonos spalvos, surasta dar 9 oktavai mums nematomų p-raudonųjų (infra-raud.) bangų.

Cia tenka pabrėžti, kad kai kuriuos šios nematomas bangas bei spalvas turi gyvatai; pavyzdžiui, kai kurios bitės mato dalį ultra-violetinių spalvų.

Įdomių dalykų patiria apie nematomas saulės šviesos spalvas. Jau 1800 metais Sir William Herschel surado, kad termometras, padėtas po spektros raudonos spalva, parodo aukštesnį temperatūrą negu po mėlyna spalva; ir dar aukštesnė temperatūra pasirodė po nematomais spalvomis už raudonos. Dviem metais vėliau du kiti mokslininkai atrado, kad nematomai užvioletiniai spinduliai stipriai cheminiai veikia ant sidabro chlorido (vartojamas prie dirbimo fotografinių "plečių" ir filmų) negu matomieji violetiniai spinduliai. Kitas įdomus dalykas apie užvioletinius spindulius yra tas, kad jie neperina per paprastą stiklą.

Saulės šviesa, matote, susideda iš daugybės spalvų, einančių skirtingomis bangomis bei virpėjimais. Išrodo, jog saulės spindulių juos mums daugybę radijo stotijų sykiu. Bet mūsų akys nėra tokie aparatai, kaip radijo

Pittsburgho apieilinkės fabrikai pradėjo rūkinti dieną ir naktį, kad juo skubiausiai išpildyti valdžios kariuonis užsakymus. Ar čia padaugėjo darbininkų skaičius? Ar padidėjo algos? Ar pagerėjo darbo sąlygos?—Visai ne!—

Greitai Turėsime Lietuvišką Revoliuc. Dainų

Kaunas (Elta).—Švietimo ministerijos paskelbto dainų tekstų konkurso jūrų komisija iš kultūros reikalų departamento direktoriaus P. Juodelio, Radiofono direktoriaus J. Banaitio ir rašytojų K. Borutos, J. Butėno ir L. Dovydeno, susirinkusi rugpjūčio 12 d. posėdžio, slapta balsavimu už geriausių dainų tekstus paskyrė šias premijas:

I premija, 500 litų, už dainos tekstą "Mes su Stalinu" (slp. Raudonajai Vėliavai),

II premija, 300 litų, už dainos tekstą "Nebegrįš ta diena" (slp. Andriui Kirtiklui),

III premija, 150 litų, už dainos tekstą "Išlaisvinimas" (slp. Jurgui Vaidiui),

IV premija, 100 litų, už dainos tekstą "Liaudies kariuomenės daina" (slp. Jonui Pakluoniui) ir

V premija, 100 litų, už dainos tekstą "Liaudies kariuomenės daina" (slp. Bugneliui).

Už 10 sekantių geriausių dainų tekstų paskirta po 50 litų: 1) už tekstą "Motulė" (slp. Pašvaisteli), 2) "Niekaados nesugrįš" (slp. Jonui Pakluoniui), 3) "Darbo valstiečių daina" (slp. Raudonajam Artui), 4) "Laisvės daina" (slp. Sermukšniui), 5) "Daina išlaisvintai tėvynei" (slp. J. Ruginiui), 6) "Nuo Šešupės..." (slp. 666), 7) "Laisvam artui" (slp. J. S.), 8) "Laisvės daina" (slp. Vimbai), 9) "Laisvės daina" (slp. K. Bangai) ir 10) "Sovietų Lietuvai" (slp. Varpščiai).

Atidarius slaptuosius vokus su autorių pavardėmis, komisija nustatė, kad I-oji premija tenka Antanui Rukšimui, kuris gali pagaut tik vieno ilgio bangas—po vieną skyrium ar po kelias sykiu. Jei radijo priimtuvui poitaiko pagauti dvi ar daugiau radijo bangų sykiu, tai jis išduoda labai nemalonų barskėjį ar spiežį.

Gi mūsų akys pagautu ta visą daugybę šviesos bangų sykiu formoj vienos, skaisčios, malonios, baltos šviesos.

K—d. Sulyg straipsnio M. J. Juliano'o, prezidento Better Vision Institute'o.

Turtėja Lietuvos Kultūros Muziejus

Kaunas (Elta).—Lietuvos Kultūros Muziejus pastaruoju laiku pagyvintai renka liaudies meno paminklų, kurių daugelis, pergrupuojant kai kas, gali dingti. Kreipiamas ypatingas dėmesys į gražius senovinius pastatus.

Smetoninis režimas nors ir gyrėsi einas tautinių kelių, bet nepajėgė sukurti nei tautinės lietuvių architektūros, kuriai medžiagos pavyzdžių dar taip gausi kad ir Žemaitijoje. Pvzd., šventosios, Palangos, Darbėnų trikampyje yra tiek puikių pastatų, papuoštų liaudies drožinių, pagražinamais bei įvairiais ornamentais, kurie tinka ne tik muziejui, bet ir statybos praktikai. Visi tokie retesnieji trobesiai fotografuojami ir nubraižomi jų planai.

Iš Ispanijos praneša, kad profesorius P. Busse-Grawitz Cordovoj dar stebėtinus bandymus žmogaus celį atgaivint. Jis nori įrodyti, kad žmogaus kuno celės nenumiršta, tik apmiršta—užmiega—pačiam žmogui mirus. Mokslininkas Grawitz dar bandymus pamant apgytęčių mumijų odos. Jis atplovė odos nuo 12 mumijų sudžiovintų žmonių kuno—apie 5,300 metų atgal ir pamerkė į chemišką skiedinį—nutritivę ir colliodum capsules—skiedinį. Bėgyje krijų dienų odos celės, profesorius teigia, pradėjo augti. Per padidamosios stiklus žiūrint matosi kaip celės auga ir plyšta per pušę. Celės tuo būdu ir dauginasi.

Vienas iš paskutinių mūsų įvyko rugsėjo mėnesį 1813 m., Erie ežere. Angliu laivynas sumušė Perry flotilę ir nuskandino jo flaglavį "Lawrence". Mažu laivėliu Perry paspruko į Niagara ir iš čia grįžo į kontraktą naujom įėjom.

Po ypatingai smarkaus susirėmimo, Perry pasuntė štabo generolui Harrisonui tokią telegramą:

"Susitikom su priešu ir dabar jau musų—du šarvuotiaiviai ir keturi kitoki laivai."

Braziliją savu laiku buvo Portugalijos kolonija. Pavergėjų Braziliją atskratė rugsėjo 7 d., 1822 m. Kai 1807 metais Napoleonas įsl-

NEMIRŠTAMOSIOS ŽMOGAUS KUNO CELĖS

Mokslas su kiekvienais metais smarkiai pasitiria pirmyn ir atidengia stebėtinų dalykų. Apie trys metai atgal Sovietų Sąjungos mokslininkai atgaivino užslusias samanas, kurios buvo Sibire giliai po žemių sluogsniais. Sako, kad tos samanos šaltaj padėtyje ištovėjo 30,000 metų. Kai jas padėjo į tokias aplinkybes, kur palankios sąlygos augti, tai samanos augo normaliai, kaip paprastai auga.

Sovietų mokslininkas Paulovas, dabar jau miręs, apie penkolika metų atgal įrodė, kad galima numirusių gyvulių atgaivinti. Jis darė bandymus ant šunų. Jeigu tas galima gyvulių tarpe, profesorius teigė, tai galima ir žmonių tarpe. Šis mokslo šaka turi gilia prasmę. Sakysim, žmogus numiršta dėl kokio nors staigaus susirgimo bei sužėdimo. Jeigu mirusį galima atgaivinti, tai operacijų keliu davus žmogui pagelbą, gal jis dar ilgai pasilikytų gyventi.

Mokslininko Grawitz Bandymai.

Iš Ispanijos praneša, kad profesorius P. Busse-Grawitz Cordovoj dar stebėtinus bandymus žmogaus celį atgaivint. Jis nori įrodyti, kad žmogaus kuno celės nenumiršta, tik apmiršta—užmiega—pačiam žmogui mirus. Mokslininkas Grawitz dar bandymus pamant apgytęčių mumijų odos. Jis atplovė odos nuo 12 mumijų sudžiovintų žmonių kuno—apie 5,300 metų atgal ir pamerkė į chemišką skiedinį—nutritivę ir colliodum capsules—skiedinį. Bėgyje krijų dienų odos celės, profesorius teigia, pradėjo augti. Per padidamosios stiklus žiūrint matosi kaip celės auga ir plyšta per pušę. Celės tuo būdu ir dauginasi.

Vienas iš paskutinių mūsų įvyko rugsėjo mėnesį 1813 m., Erie ežere. Angliu laivynas sumušė Perry flotilę ir nuskandino jo flaglavį "Lawrence". Mažu laivėliu Perry paspruko į Niagara ir iš čia grįžo į kontraktą naujom įėjom.

Po ypatingai smarkaus susirėmimo, Perry pasuntė štabo generolui Harrisonui tokią telegramą:

"Susitikom su priešu ir dabar jau musų—du šarvuotiaiviai ir keturi kitoki laivai."

Braziliją savu laiku buvo Portugalijos kolonija. Pavergėjų Braziliją atskratė rugsėjo 7 d., 1822 m. Kai 1807 metais Napoleonas įsl-

Profesorius Grawitz gavęs patenkinančius rezultatus savo bandymui teigia, kad žmogus numirdamas neužgesina celių gyvybę, o tik jas apmigo, palieka nevelkiančias. Tačiau susidarius tinkamai padėčiai celės gali pradėti augti. Tačiau vienas aišku, jog celės gali pasikelti užmiegti tulį laiką tik tokiose sąlygose, kur pats kuno išsilaiko negedamas. Kunui pavirtus į dulkes visa materija pasikeičia.

Gyvybės Pasirėšimo Šaknis.

Toliau profesorius Grawitz įrodinėja, kad nors paprastoji gyvybės forma yra celė, tačiau celė nesudaro gyvybės šaknį. Gyvybės šaknį sudaro molekulas, kelios celės dėkait.

Dr. Ludvig Hektoen, potologistas ir pirmininkas Amerikos Medikalio Susivienijimo, abejoja, kad būtų galima daug dėti svarbos ant profesorius Grawitz atidengimo. Tačiau jis išsireiškė, jog tai labai įdomu ir reikia toliau tati studijuoti.

Daleidus, kad žmogaus celės nemirštamos, tai, numirus žmogų laikant tokioj padėtyje, kur celių gedimas sustabdoma, nuo negyvo kuno būtų galima nekurius dailis imti ir pridėti besergančiam žmogui.

Dabar yra daroma praktiški odos bei raumenų prigydymai prie sergančios vietos.

Sakysime, žmogus praranda daug odos. Ar kartais kaulo reikia. Paima iš vienos vietos ir pridėta kiton vieton. Bet buna ir tokių atsitikimų, jog negalima to paties žmogaus paimti nei odos, nei raumenų, nei kaulų. Tuomet jau tenka įieškoti kito asmens, kurio kraujas, celės ir kitkas tikty kitam asmeniui.

Karo fronte tenka daktaram daryti visokių operacijų, kad išgelbėtų jaunų vyrų gyvybes.

Ar profesorius P. Busse-Grawitz bandymai, kuriais, kaip pranešimai teigia iš Ispanijos, kad atidengė celių nemirtingumą, duos žmogui tegiamų rezultatų, tas galės paaiškėti dar pusėtinai tolimoj ateityj.

M. A. Šešupis.

UNIA APSKUS PIRSTU NUOTRAUKŲ EMIMĄ

New Yorkas. — Virėjų unijos 890 lokalo manadžeris gavo miesto policijos viršininko informaciją, kad su spalio 1 d. naktinių klubų, viešbučių, pasilinksminimo įstaigų ir valgyklų darbininkams bus imama pirmų nuotraukų. Manadžeris atsakė viršininkui, kad patvarkymą unija apskus.

Motorinių vežimų—įskaitant automobilius, sunkvežimius, autobusus ir traktorius—pasaulyje viso priskaičiama 45,027,000. Du metai prieš tai, šitas skaičius buvo mažesnis keturiais nuosimčiais.

Iš viso skaičiaus motorinių vežimų 68 nuosimčiai, arba 30,615,087, yra Amerikoje.

KADA LIETUVA BUVO "NEPRIKLAUSOMA, AMŽINAI RYŠIAI SURIŠTA SU VOKIETIJA"

(Šio straipsnio pradžia tilpo "Vilnyje" nr. 224).

Rašo J. BALTRUSAITIS.

Vysk. Karevičius ir kiti. Po "nepriklausomybės" paskelbimo (t. y. po vasario 16 d., 1918 m.) ir Berlyno nuvyko Kau-no vysk. Karevičius su kun. Lau-kaičiu. "Lokal Auzeger" laik-raštis parašė jo žodžius, kad at-vykęs svarstyti "sutvėriną ne-priklausomos Lietuvos, kuri be jokios abejonės, būtų palinkusi prie Vokietijos".

Toliau jis sakė:

"Mes turime omenyje monar-chišką valstybę krikščioniškai konservatyviais pamatais. Mane užtikrino, kad mano pasiūly-mai bus prielankiai apsva-ryti."

Taip, jau mes minėjome ši-mė rašte, kad toki pasiūlymai iš Liet. Tarybos buvo vokiečių val-džios prielankiai priimti. Tik istorija neturi aiškių davinų, ką pirmia to vokiečiai diplomatai Kaune ir Vilniuje kūrė ir siū-lė mūsų pomams buržuazams, kad įvyktų ta "Nepriklausoma Lie-tuva, surišta amžinai ir anks-tais (tvirtais) ryšiais su Vokie-tija."

Jeigu būtų "amžiniai" įvykė tie "amžini ryšiai" (o jie būtų įvy-ke, jeigu Vokietija būtų karį iš-minėjęs, jeigu joje nebūtų re-voliucija kilusi), tai šiandien mu-sų jaunimas Lietuvoje jau būtų "vokiečiai", sarmatyti liet-viškai kalbėti. Visi žino, kad Vo-kietijoje tuomet jau buvo puik-liai išstobulinta ir išmėginta tau-ty naikinimo-istatutinio siste-ma; galima sakyti, devyniasde-simčiai procentų sėkmingai te-naiėjo tas tautybų edikų dar-bas, negu carinėje valstybėje.

Sovietų Sąjunga kelia naujas tautas.

Sovietų Sąjungoje yra 160 tautų.

Tautininkai! Socialistai su kle-rikalais! Jūs patį stropiai, vi-ningai veikiate, taigi išvien visi paklausite tą tautą, ar jau jas baigia naikinti? Tikrai kiekviena tų tautų nustebs ir atsakys: jys klajojate su tokiu savo klau-simu. Pas mus tautos visai na-turališkai laisvos, jokio tautų pažeminimo, slopinimo čia ni- visiškai nėra.

Ne tik nėra tautų naikinimo, bet dar mokslininkai toj socia-listinėje šalyje pakelia i civili-zacijų naujas tautas. Tautėse-gentės, ką neturėjo savo rašto, savo abėcėlės, gavo tauti dėka Sovietų valdžios ir Sovietų moksloininkų. Tik vienas 1936 metais profesoriai pritaikė ar poganimo abėcėlės dvykšiai So-vietų Sąjungos tautų. Vėta čia paminėti tas tautas, kurios pirmą pasaulis vadino kauriniais, bar-bariškais ir da kitais. Tai yra šios tautos: kalmūkai, čerkesai, adžiai, azerbaidžanai, osai-tai, kurdai, jakutai, mariančiai, haskyrat, užbekai ir k.

Tai ką jūs, ponai, sakysite apie tai?

Ar vadinisite tai "istatuti-nimu"?

Mūsų Socialistai.

Kada kunigai ir tautininkai (ir dalis liaudininkų) rusų Lietuvą prie Vokietijos amžinai ryšiais, mūsų socialistai. "Kelcių", "Naujuose" smerkė tai. "Ke-levis" net aiškino, kad kolei Ru-sijai valdė carai, tol mūsų tauti-ninkams ir klerikalams ji buvo gera, bet kaip tik "Rusija pasi-darė laisva šalis", taip tiems po-nams pasidariusi ji negera. Jie pradėjo gėltoti, "kaip čia Lie-tuva nuo revoliucijos Rusijos at-plūšus". Ir, girdi, "tie judokiai (klerikalai) buvo įlinkę Lietuvą į Vokietijos imperialistų jungu su kunu ir siera."

Taip rašė Iksas (Micheļso-nas) 1921 m.

Lietuvos socialdemokratai, nors per savo "keturis" atstovus pagelbėjo tiems buržuazams at-traukti Lietuvą nuo revoliucijos. Rusijos, pasirašydami po "ne-priklausomybės" paskelbimu (vasario 16 d., 1918 m.), bet vis-gi jie tada buvo neholgiausi lie-tuvių tautai. Jie priekšinosi kara-liaus užrioglinimui ant Lietuvos. Jie norėjo, rodos, demokratiz-mo Lietuvos. Nors galia, kad so-cialdemokr. socializmą jau ta-da įsijėję į kelinį kisenų, bet dar buvo tiek žmoniškai, kad no-rėjo palikti demokratiją. Nors demokratija visada buvo ir bus buržuazinė, bet yra gerai, kad liaudis, darbininkai, po sunkios vergiškos darbo dienos, turi tie- laisvą atsikvėpti, laisvą skait-tyti, šnektėti, susirinkti, vienytis.

Todel anų "keturių" socia-le-mokratų nesmerkiu: jie nebuvo dar toki, kaip "keturi raite-liai" švento Jono apreiškinuo-se... Šiandien jie, Lietuvoje, gal-bus žmonių draugai. Bet Ame-rikoje mūsų "socialistai" šiun-dien jau galutinai "sugrįžo iš

demokratijos" į milijonierių ro-jaus patorį!

Gudbai! sakau tiems socia-listams.

Prie "Amžinį Ryšių" gal.

Ištyrinėjime, kad "laisva ir nepriklausoma Lietuva amžinai ryšiais surišta su Vokietija" gy-va po pusrėčių metų, tel ne-įlgai, skaitant nuo rugsėjo mė-nio, 1917 m., kada lietuvių mu-ziškų vaikų-ponai pirmą syk pa-skelbė "nepriklausomybę". 14 mėnesių Lietuva gyvaavo nepri-klausoma-piristai prie kalzerio saito, iki pasaulinio karo pasibaigė-lapkričio 11 d., 1918 m. Paskui 14 mėnesių ar daugiau gyvaavo Lietuva po revoliucijos Vokietijos valdžią, kartu ir po pergalėtojaus Alijantais. Ta Vo-kietijos socialdemokratų valdžia noriai klausė buržuazų-kapitalis-tų ir turėjo klausyt Alijantų. Alijantai, ypač Francuzija, pri-sakė Vokietijos valdžiai neis-traukti savo kariuomenės iš Lie-tuvos (ir Latvijos), duoti lie-tuviams ginklų, rengtis prie visuo-tino puolimo ant Rusijos Socia-listinių Sovietų Federotos Res-publikos. Tie socialdemokratai noriai tai darė, nes ir pas save, Vokietijoje, slopino bolševikų idejos draugas. Amerika "rė-mė" Lietuvą ginklais ir kitais daiktais, parduodama skolon turtą, atlikusį Francuzijai nuo Amerikos kariuomenės. Ameri-ka ir Alijantai žadėjo Lietuvai ir kitas Pabaltijo šalis pasididinti. Kai pasirodė po ilgų kovų prieš Sovietų Rusiją, kad reikiu nuo jos trauktis, tai Francuzija pave-dė Lenkijai pasiimti Lietuvą. So-vietų Sąjunga prie to nepirleido, išmėšė lenkų pulkus okupantus iš Vilniaus krašto vieng syk, kitą syk. O kad Anglija, Francuzija negalėtų Pabaltijo pasididinti taip lengvai, tai liepos mėnesį 12 d., 1920 m., pripažino tas ša-les nepriklausomais. Mūsų gi ponai ir kunigai (kaip Bučys) dar tada skelbė reikią Lietuvai jungtis prie Lenkijos.

Taigi Lietuva tikėtai tada, 1920 m., pirmą syk tapo teisingai pa-vadinata nepriklausoma, gavo ti-kras nepriklausomybės teises iš tos šalies, kuriai ji priklauso. Sovietų Rusija—pirmauti val-sybė, pripažinusi Lietuvos nepri-klausomybę, Alijantai ir Ameri-ka Lietuvą pripažino dviem me-tesiom vėliau. Jie dar tuomet, kad Sovietų valdžia susunko, o tada, sugrįžus carinei ar kitai kokiai kapitalistinei valdžiai, sugrąžinti Rusijai Lietuvą ir visą Paba-ltį. Tas jų noras neišsipildė tada, Lietuva nebuvo per jų prievartą sugrąžinta kapitalistinei Rusijai. Praėjo 18 metų ir pati Lie-tuvos liaudis nušalavo prisidėti prie laisvos Rusijos, t. y. prie Socia-listinių Tarybų Respublikų Są-jungos.

Kaip Doktoras Parašė JUSŲ RECEPTAS

YOUR PRESCRIPTION the Way Your Doctor Wrote It

Svarbiausiu dalyku jūsų gyvenime yra receptas. Jis neap-lie atstovai tikim... ant naudojamo materialo ir jo su-taupyti. Mes didinujamės ga-lėdami pasakyti, kad receptų išpildymas yra svarbiausia da-limi mūsų biznio. Valstus su-taiso tik laisvoti, registruoti ir priėmę farmacinius. Mate-riais ir chemikalais yra naudo-jami vien iš geriausių. Paga-liau dėvėja patikrinimo siste-ma garantuoja akuratumą, kurio būty galima pasitikėti. Leiskite mums išpildyti jūsų se-kantį receptą.

Union Drug Co. 35th & S. Halsted St. Chicago Ill.

KOMENDANTAS SALADŽIUS RŪPINOSI "VALSTYBĖS SAUGUMU"

Darbininkai ir pažangioji dar-bo inteligentija gerai atsimena Smetonos karo komendanto žiaurumus. Tie komendantai did menų kietis, esant tik įla-rimui, žmones kisdavo į kalėj-i-mus, tremdavo į koncentracijos lagerius, mėtydavo iš vienos ap-skrities į kitą apskritį.

Nuo Smetonos komendantų sauvės daugiausia nukentė-davo darbininkai, darbo intelligen-tai, pagaliau ir pasalėčiai žmo-nės.

Charakteringa tai, kad ko-mendantai kisdavo į visiškos priviėšius žmonių reikalus, o pul-kininkus Saladžius, tas didžiaus-ias patikimus tiesiog mautio-da į miegamuosius kambarius ir čia raišydavo nutarimus pas-rėkus valstybės saugumo įstaty-mais.

Kaip toli buvo nuėjęs Sala-džius sumokėjimas atvaiz-duoja šie keli faktai.

Žinomo milijonieriaus Pašo pauro su žmona sanytkiai. Paga-liau Pašai susipyko, bylinėjosi, vaidijosi.

Pašys įsigijo melužę. Pašienė toks Pašo pasielgimas, žinoma, nepatiko.

Bet ką su tuo visa turi Kauno komendantas pulkininkas Sala-džius?

Komendantas Saladžius Pašo melužę visam karui ištrė-mė į vieng provincijos miestelį. Gailla, kad Saladžius tiklo ne-pasiekė: Pašų lyboje yra duo-menų, iš kurių matyt, kad Pašys tame miestelyje, į kurį Saladžius jo melužę ištrėmė, savo melu-žę nusamdė puikliausių kamba-rių, į jo išlaikę, puošė ir perididė-kai lankė.

Visi atsimena garsiąją Prano Šileikos bylą. Šileika apvykę savo melužę šiaurinės darbininkų Bilevičiūtę, o paskui Kaune įg-mužė.

Ki Bilevičiūtė buvo gyva, ji reikalavo, kad Šileika rūpintųsi savo kudituku—mokytiš alimoni-ją.

Šileikai labai nepatikdavo, kad Bilevičiūtė lankydavosi į jo bu-ty, darbovietę ir teisėtai reikla-vo pinigų vaikui išlaikyti.

Pranas Šileika budmus tauti-ninkas ir žinodamas visus reži-mo niuansus, kreipėsi į karo ko-mendantą ir čia rado tinkamą paramą: komendantas Bileviči-ūtę ištrėmė į tolimiausią apskritį, kad ji džentelmenai Šileikai ne-drumstų ramybės.

Kaune, prie A. Panemunės bažnyčios gyvena daug davalų. Davalų vadu buvo laikoma pil. Juodžinkė. Bet toji Juodžinkė, eidama davalų vado pareigas nukentėjo nuo kito vado—ko-mendanto Saladžiaus.

Buvo taip: klebonas buvo tem-peramentingas žmogus ir turė-jęs parą. Davatkos kleboną emė persekioti, klūdudavo jam vaikštinėti su moterimi po miš-ko, sekiodavo.

Kadangi klebonas flirto nū-baigė, tai davatkos parašė skun-dų vyskupui.

Klebonas pelugo, susirūpino rezultatu. Jis padavė skundą geriam savo pažnytam Kauno komendantui Saladžijai.

Komendantas Saladžius pil. Juodžinkę "už vienos visumėnės dalies kurstyngą prieš kitą" nuabūdė 100 litų arlia septynio-ais paromais arešto.

ir marmuro reikalas. Kadangi tuo metu siautė eko-nominė krizė, tukstantai bedar-bių, iš varžytinių pardavinėjami tukiai, tai provokatoriai Statkus tame runų statybos aprašyme žiūrėjo visuomenės kiršinimą, kam čia, girdi, kalbėti apie mar-mumą, ir įsakė padaryt kvotų.

Nutarime komendantas Sala-džius rašo, kad baudžiama "už melaginy ir pramanyt žinių skleidimą."

Iš tų trumpų pavyzdžių mate-mė, kad Kauno komendantas pulk. Saladžius valstybės saugu-nu labai rūpinosi.

(iš "D. L.")

"VILNIES" KONCERTAS NOV. 10 SOKOLŲ SVETAINĖJ PROGRAMĄ BUS PUIKI

Dalyvaus Žymūs Muzikai, Dainininkai

Tėmykite Vėlesnius Pranešimus "Vilnyje"

MONARCH ALUS JOHN'S TAVERN

3801 So. Halsted Street Smagiauia užiega Bridgeporte. Išimtinai užla-kome Monarch alų ir kitus geriausio skonio gėrimus. John Gerelis, Sav.

ADVANCE FURNITURE CO. DIDIS RUDENINIS RADIO IŠPARDAVIMAS

Specialiai Sumazintos Kainos ant Naujų Modelių SUČEDYMAI IKI 40%

ADVANCE KRAUTUVĖ turi didį staką 1911 metų mados naujų modelių Zenith, Philco ir kitų geriausių išdirbysčių radijų, kuriuos dabar per Rudens Sezono Atidarymą Išpar-davimų sūlo jums už nepaprastai Mažas Kainas. Ateikite pamatyti ir pasiteirauti pirma negu pirsikite kitur. Advance Krautuvėi rasite mažiausias kainas ir geriausias sąlygas.

Midjet radios nuo \$5.00 Console radios nuo \$17.95 Kombinacijos radios nuo \$29.95 Portable radios nuo \$14.95

Langvi Išmokejimai Pritaikomi Visiems

Didi nuolaida už senus dalykus mainant ant naujų.

ADVANCE FURNITURE CO. INC. 2536-40 W. 63rd Street, prie Maplewood Avenue

Vedėjai ir Pardavėjai: J. KALIEDINSKAS, A. LAPENAS, J. MISKUS, H. PONISKA ir kiti maloniai tamselote potarnius ir pilnai užgandina.

Del Teisingo Svorio ir Greito Pristatymo
BLUE FLAME RANGE ALIEJAUS
Pašauk
Major Products
3711 S. California Avenue
Telefonas: LAFayette 1118-9
Mes sutaupinam jums \$1.00

Phone Boulevard 4552 Moterim: Seredomis.
PAULINA RUSSIAN TURKISH BATHS
ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ
ANTANAS F. CZESNA per 20 metų rūpinasi žmonių svei-kata. Dabar naujai pertaisė savo pirtį su akmenų krosnim, padarant tikrai lietuviską.
Duodame Elektros Trytymus, Ultra Violet Sunshine and Infra Red Light Radiations.
1657 W. 45th St., Kampas S. Paulina St.
A. F. CZESNA, Savininkas.

Telef. Republic 1538.
INTERNATIONAL LIQUOR CO.
6246-48 S. California Chicago, Ill.
Lietuvių didžiausias degti-nės ir vyno sandėlis. Užlai-ko geriausią amerikonišką ir importuotą degtinę.
Reikalaukite jusų tavernui Sunny Boy, 4 metų senu-mo, Kentucky degtinės. Turtinga, švelni ir labai pulki degtinė Taipgi reika-laukit lietuviško Krupniko.
PARDUODAME TIKTAI TAVERNAMS
Mūsų Valandos nuo 9 iki 5
Užsakymai išvejojant sekanti diena.
FRANK VIZGARD

PRANEŠIMAS
Advokatas D. LINCOLN ORLOW praneša, kad savo raštinę perkėlia į naują vietą žemiau nurodytu adresu. Advokatūra praktikuojama visoj valstijoj federaliuose teismuose ir skyriuose.
Specialiai apdraudus teisų duodame patarimą vi-siems, kurie tik turi bile ko-kios nesusipratimus su ap-drauda del senumo, ar pa-mesta, ar būtų sumaiškinta ar užmiršta,—visa tai padedame atlaistyti.
Sutinku nuvažiuoti ir į ki-tus miestus ir valstijas del svarbų bilų.
Simpatizuojame pažan-gioms darbo organizacijoms.
D. LINCOLN ORLOW
Attorney and Counselor at Law
5404 Hohman Avenue
HAMMOND, INDIANA

Detroito Kolumna

Dabar Lietuvos liaudies priešų suvedžioti elementai pakampėse kalba apie šelpimą „nuskriaustiesiems“. O tai „nuskriaustiesiems“ esą „tautos vadas“ ir apie šešiasdešimt parinktių.

Neužlūgę pradės rinkti ir aus kas lietuvių tarpe. Dar ne užteks. Jie bandys ir tolus organizacijos bei klauzimų rinkimo. O tas viskas reikės nesmaguną organizacijų nariams. Šitą dalyką galima apieiti lengvai. „Tautos vadas“ ir jo pasekėjai dabar yra politiniai pagėbliai. Jie bėgo nuo Lietuvos liaudies. O bėgo todėl, kad buvo jai nusikalę. Nieks nebėga nuo atsakomybės, jei jis nėra praskaltęs. Tai viena. Antra, jų apskaitoma apie šėsi šimtai. Na, ir kas čia tokio.

Mes, kurie atvykome į šią šalį ir kurie sudarėme ne šėsis šimtus, bet apie šėsis šimtus tūkstančių, ar mes prasime kuo nors pagelbos—aukų? Ne, mes to nedarėme, o nedarėme todėl, kad esame kilę iš Lietuvos darbininkų. Mes turėjome susirasti darbus ir save maitinti nieko negelbstini ir nieko neapsunkinant. Na, tai ir tie Lietuvos liaudies nenaudėlinai turi dabar pragą sau teisingai pragyvenimą užsidirbti. Kuoni jie yra geresni už mus, kurie esame čionai atvykę? Jiems aukos yra visai nereikalingos.

O mus visai nėra ir neturi buti reikalo tarpe savęs mūsų organizacijos bartis. Tai turime visuomet turėti mintyje. Taip darydami išvengsim nemalonumų savo tarpe.

Neperseimai R. Matusevičius turėjo paskaitą apie Lietuvos jaunomėms, kurie dirbo labai sunkiai ir sunkiais laikais.

Prie savo paskaitos vėliau rodė piešinį, kuris vaizdavo viešpatavimo laiką nematė sviesos. Dabar ne tik Lietuvos liaudis pamatys, bet ir mes jau matėme.

Is visų tų piešinių man geriausias atrodė „Virsniuko Pati.“ Su tuo piešiniu jau galima prisigyni net ir prie Detroit News piešėjo Thomas.

Gaila, kad silpnokai buvo išgarsinta, tai žinotų buvo neperdaugiau.

R. Matusevičius puikiai į klausimus atsakė. Žinotėms tas puikiai patinka.

Jau artinasi „Vilnis“ ir „Laisvė“.

vės“ vėjus. Pilečiai, ką darome tuo klausimu?

Labai yra geri vėjainiai, pasisėvė draugai, kurie dirba išsijose. Bet man rodosi, kad mes visų turime gerų kaimynų, pažįstamų, giminių, na, ir kodel jų nepakalbinti, kad užsirašytų „Vilni“ arba „Laisvė“.

O tas mus turime padaryti. Kiekvienas šios kolumnos skaitytojas būtina turėti gauti nors vieną naują skaitytoją. Į darbą, geri pilečiai!

—
Esu girdėjęs, kad Amerikos Lietuvių Kongreso vietinis skyrius bandys susižinoti su tų srovių atstovais—vėkėjais, kurie eina prieš Lietuvos darbininkų valdžią. O tas bus daroma todėl, kad surengus debatus, kuriuos vietos lietuviai turėtų pragy išgirsti delatutojų mintis.

Gerai sumanymas.

—
LLD kuopos turės neužlūgę puikų parengimėlį. Tai bus pamėnėjimas dvidešimt penktų metų organizacijos gyvavimo.

Labai smarkiai prie to draugai rengiasi. Be abejonės, bus geros ir pasekmės.

—
Henry Fordas pacina, rodosi, iš skotų tautos. O savo industrijos viršininkus, ypatingai „service“ skyrių ir advokatus, turi nusamėdę italų tautos. H. Bennett visiems Fordo darbininkams gerai žinomas. O Bennett skyrėjų bus apie 80% italų.

Per dvyliką metų advokatu išbuvo Colombo. Bet H. Bennett į apskuto republikonų konferencijoje Wayne kantės. Colombo todėl rezignavęs.

Dabar jo vietoj kitų italų tautos advokatų nusamėdė. Juo yra Capizzi.

Aiskiai matosi, kad Mussolini muskėjams visuomet pirma vieta Fordo industrijoj.

Fordas žino ką jis daro. Savu laiku jis yra pasakęs: „Mano industriją prižiūri policija.“ O ta policija yra „service“ departamentas su Bennettu prieškaklyje.

L-kas.

BULGARAI JAU UŽMĖ PUSĖ DOBRUDZOS

—
SOFIJA. — Bulgarij aru į pradėjusi okupuoti Dobrudzės srį, perleisti ją Rumunijos, vakar jau buvo pusę srities okupuoti. Rumunai pasitraukdami daro daug žalos. Dobrudzės miestai sunaikino karinį aerodromą.

NUO PACIFIKO IKI ATLANTIKO

ABERDEEN, Wash. — Nusitarėm su savo šeimyna aplankyti savo gimines, draugus ir parapilijonus rytinėse valstijose, nes senai buvome jų nematę.

Keliaujant nuo Pacifiko link Chicagos, pirmiausia sustojom pas Kanapkius Rockford, Ill. Taipgi aplankėm Geležnieko, Briedžio ir Valento šeimynas. Jie labai malonūs ir gražiai mus priėmė.

Taipgi teko dalyvaut rockfordiečių piknike 16 d. birželio. Piknikas buvo Literatūros Draugijos kuopos. Ten susijom su Slavinskais ir kitais vilniečiais. Jie labai pavyzdinai darbuojasi dėl Literatūros Draugijos.

Važiujant link Chicagos, sustojom pas fermerius Vairakulius, kurie turi gražų ūkį.

Chicagoj sustojom pas Firantus, kurie ne tik gražiai mus priėmė, bet ir miestą parodė. Firantiene aprodė mums ir tautiškas kapines ir kitas žymesnes vietas.

Sustojome ir pas vilniečius, kur pasimatėm su Pruseika, Andriulį Zalduku ir kitais draugais, kurie mus pavašino. Vilniečiai vieną vakarą buvo paskvietę mus specialiai ir surengė vakarienę.

Chicagoj mums teko pasisėvėtuoti pas Galvanaukus, Kedzelius, o paskui jau reikėjo važiuoti link Detroito.

Važiujant link Detroito sustojom pas švogeri P. Zalduką, kur išbuvome net tris dienas.

Detroito nakvojom pas Dalidėną, tai buvome nušė su juo į lietuvišką klubą, kur suėjom draug Butkį ir kitus. Su jais teko tik trumpai pasikalbėti.

Is Detroito važiojom link Niagara Falls, kad pamatytų tą gamtos stebuklą—Niagara Falls. Niagara Falls daro nepaprastą spūdzio.

Is čia mūsų kelionės tikslas buvo Bostonas, dar 800 mylių. Važiavom kokia 16 valandų be sustojimo, tikiai Springfielde buvom sustoję užkąsti.

Štai mes jau Bostono priemiesty Roxbury pas švogeri J. Liką. Liko ir Lienės nebuvome matę per daugelį

Pataisyk savo namą pirmiau negu žiema ateis. Pataisyk mus, duosime užkąsti apskaitliavimą bile pataisyti jūsų namo, kaip tai stogo, sienos, ar fundamento.

Enterprise Home Improving Co.
Phone Bou. 4296

metų. Tai buvo taip sakant mūsų pirmoji pažintis. Likai turi tris dukteris ir jos jau visos ženotos.

Budami Bostone aplankėm Kauksius, Reinardus, Tąškus. Lankėmės ir lietuvių klube. Teko pasimatyti ir su Ruplėnu.

Čia noriu padėkovoti bostoniečiams, kad mus taip širdingai priėmė.

Budami Bostone lankėmės A. Bimbos prakalbėse. Žmonių buvo daug, net į svetainę netilpo. Tuomet Lietuvoj kaip tik įvyko perversmas ir žmonės labai domėjosi įvykiais Lietuvoje.

Teko dalyvauti ir garsiaje „Laisvės“ piknike, kuris įvyko Maynard, Mass. Visame savo gyvenime dar nebuvau matęs tokio didelio lietuvių pikniko. Čia pasimačiau su draugais, kurių jau nebuvau matęs per 20 metų. Su Sleivais buvome nuvykę ir į Gardnerį. Gardnerio lietuvių turi gražią vietą piknikams prie pat ežero.

Pakely į Ne Yorką sustojom Hartforde pas Naktinius. Hartforde mažai ką matėm, nes skubinomės į New Yorką.

New Yorke aplankėme „Laisvės“, kur matėmės su R. Mizara ir kitais laisviečiais, dvi dienas praleidome pasaulinėje parodoj, o vieną dieną praleidom apžiūrinėdami New Yorko didmiestį. Pasaulinė paroda mums patiko.

Is New Yorko leidomės į Philadelphiaj, kur sustojome pas Kutrus, užlaikėmės gražų biznį. Draugas Kutra aprodė mums miestą ir lietuvių klubus. Philadelphiai turi tikrai gražius klubus ir už tai verti pagyrimo.

Po Philadelphiajos sekanti stotis buvo Washington D. C. Miestas labai gražus, daug parkų, bet buvo taip karšta (110 laipsnių), kad sunku buvo ir bėpaeti.

Is čia nutarėm patraukti link namų, į mūsų Washington valstiją, į mūsų Aberdeena.

Skubiai pravaziavom pro surukus Pittsburghą, pravaziavom pro Chicago, nei neuostodami.

Tik aštuoniom valandom galėjom sustot—Yellowstone parke. Tai stebuklingų reginių vieta, šimto mylių ilgu.

GUST'S LIQUOR STORE

Cia gausite įvairių gėrimų. Smagi ir linksmas visiems vieta.

2710 West 59th St.
CHICAGO, ILL.
G. K. BUDRIS, Sav.
Phone Prospect 6977

mo. Kiekvienam patartume pamatyti tas stebuklingas vietas.

Is ten per Butte, Montana, ir Spokane smarkiai važiojom link Seattle. Kaip pasiekėm Seattle, tai jau išrodė, kad esame namie. Smagu buvo pasimatyti su Zaborskais ir Bultrušaičiais.

Is Seattle jau mums visai netoli buvo namai—mūsų Aberdeen.

Nuo Pacifiko iki Atlantiko ir nuo Atlantiko iki Pacifiko padarėm 9,580 mylių. Kuro suvartojom 506 galionus ir nei vieną kartą neturėjom „flat tair“.

Visiems su kuriais matėmės, visiems pas kuriuos svečiavomės, siunčiame per „Vilni“ širdingų labų dienų ir tariame širdingą aciu.

Draugiškai,
M. Grybas ir Seimyna.

HOLLYWOOD INN

2417-19 West 43rd Street
Svetainė renduojama susirinkimam, parėm, vestuvėm ir visokiems parengimam...

Phone Virginia 9780
MYKOLAS ir ELZBIETA RUDAUSKAI (Savininkai)

Vilnies Vajus

PRASIDES SU

SPALIO (OCT.) 1 IR TĘSIS IKI GRUODŽIO 15

BRANGŲS „VILNIES“ VAJININKAIKĖS, DARBUOTOJAI IR SKAITITYTOJAI: Mes kreipiamės prie jus, kad padėtumėt šiais metais „Vilniai“ gauti naujų skaitytojų. Šiame vajuje turėtume padvigubinti „Vilnies“ skaitytojų skaičių visose lietuviškos apgyventose kolonijose. Šio laiko kiekvienas lietuvis įdomaujasi apie Lietuvos Sovietinę Respubliką ir apie einantį karą Europoj. „Vilnis“ daugiausia ir naujausių žinių suteikia kas dedasi visam pasauliui.

Prasome visas LLD kp. ir LDS kp. vidur-vakarinę valstijų išrinkt savo vajininkus ir vajininkes tam taipsvarbiam darbui.

ŠĮ KARTĄ BUS DAR LENGVIAU GAUTI NAUJŲ SKAITITYTOJŲ, nes „Vilnis“ yra vyriausias lietuvių laikraštis, daugumą lietuvių atstovaujantis.

Kitas svarbus dalykas, tai dabar „Vilni“ galima sigsti į Lietuvą. Tad užrašykite savo giminius ir pažysta miems, o jiems bus labai svarbi ir didelė dovana.

LAIKE VAJAUS „VILNIES“ PRENUMERATA bus nupiginta naujiems skaitytojams \$7 metams, pusei metų \$3.50. Už Chicagos ribų \$5.00, o pusei metų \$2.50. Į Lietuvą \$7.50. Pusei metų \$3.75.

Senų skaitytojų prenumerata Chicagoj metams \$7.50. Pusei metų \$3.75. Už Chicagos metams \$5.50, pusei metų \$2.75. Visiems seniems skaitytojams bus duodama gražios dovanos, \$1 vertės knygy.

DOVANOS VAJININKAMS

Visiem Vajininkam Bus Duodama Dovanos Sekamai:

Už 5,000 punktų \$100.00	Už 2,500 punktų \$ 50.00
Už 4,500 punktų \$ 90.00	Už 2,000 punktų \$ 40.00
Už 4,000 punktų \$ 80.00	Už 1,500 punktų \$ 30.00
Už 3,500 punktų \$ 70.00	Už 1,000 punktų \$ 20.00
Už 3,000 punktų \$ 60.00	Už 500 punktų \$ 10.00

Specialės Dovanos:

Kuris vajininkas ar vajininkė gaus 50 naujų metinių skaitytojų, tai gaus specialę dovaną ..... \$25.00 vertės. Tuom pačiu kartu už naujus skaitytojus gauti punktai bus priskaitomi prie abešos jo punktų skaititinių.

50 naujų metinių skaitytojų dovana \$25.00 vertės
40 naujų metinių skaitytojų dovana \$20.00 vertės
30 naujų metinių skaitytojų dovana \$15.00 vertės
20 naujų metinių skaitytojų dovana \$10.00 vertės

Knygos Pasirenkant

1. Kelias į Naują Gyvenimą, A. Bimbos.
2. „Vilnies“ Kalendorius 1941 metams.
3. Motina—Maksim Gorkio.
4. Moksline Socializmo Išsiplėtojimas nuo Svajonių iki Mokslo—Fr. Engels.

„VILNIES“ ADM.

3116 S. Halsted Street

Chicago, Ill.

Phone Yards 0832

MYKOLO MARTINKAUS

Gimimo ir Varduvių Parė

Subatoj ir Nedėlioj, Rugsėjo 28 ir 29 dd.

BRIDGEPORT TAVERN

3517 S. Halsted Street

TURESIME SKANIŲ UŽKANDŽIŲ IR GERIŲ

GERA ORKESTRA ŠOKIAMS

Užkvečiame visus kosmurnius, pažįstamus ir draugus atsilankyti ir linksmi laiką praleisti.

MYKOLAS MARTINKAUS, Savininkas

TAMO ALEKSYNO BALTICO STREAMLINE BARAS

3107 1/2 S. Halsted St.
CHICAGO, ILL.
Victory 0885.

„Greitasis“ bėga iš Vilniaus per Kauną, Taliną, Rygą į Klaipėdą ir tiesiai į Bridgeportą pas Aleksyną su tų kraštų gėrimais.

S. ZUJUS, Gaspadorius.

Enterprise Home Improving Co.
Phone Bou. 4296

Cia gausite įvairių gėrimų. Smagi ir linksmas visiems vieta.
2710 West 59th St.
CHICAGO, ILL.
G. K. BUDRIS, Sav.
Phone Prospect 6977

MERKIO DVARE DARBININKAI PATALPINTI KIAULIŲ TVARTUOSE

(Tąsą nuo antro puslapio)

Sako, prikeldavo 4 val. ryto, p'etų pertrauka trumpa, popiečio neduoda—cik į darbą ir plūšk iki 9 val. vakaro, o po vakarienės privaloma bažnyčia, kur gausina žmonių apie valandą laiko. Tuigi, tokią programą kol atlieka darbininkai—nuvargsta ir trūksta laiko pailsėti.

Valgyti darbininkams vienuolės duodančios tai, kas nuo jų pietų lieka.

Paklaustas vienuolės, kaip joms patinka nauja socialinė santvarka, atsakė, kad vienuolėnė jau senai esąs komunistas: nėra privarčios nuostybių, viskas bendra...

Dvaro rumbuose šampanas liejosi, o kumetynose sąsaras.

Kas Lietuvoje nežinojo Antano Merkio, to stipriausio tautininkų režimo atstovo, Smetonos taruo.

Merkys tuojau po 1926 m. perversmo buvo karo ministru ir jis patvirtino karo lauko teismo rezoliuciją sušaudyti keturis komunistus.

Tautininkų užkulisuose prasidėjus intrigoms, Merkys išleikė iš ministerių, bet Smetona savo tarnu neužmiršo—paskyrė jį į valstybės tarnybą, prileido prie gerai apmokamų juriskonsultūrų, paskui paskyrė Klaipėdos gubernatoriumi. Kauno burmistrui, ministeriui pirmininkui.

Užimdamas aukštas vietas darbo nemėgo, tik baliavojo, didesnę algą ėmė. Budamas įtakingas, Merkys padėjo Vilijampolės dvarininkui Serebiakovui gauti atlyginimų už patimtą žemės reformai žemę. Už tai Merkys iš Serebiakovienės Vilijampolėje gavo apie 3 hektarus žemės. Tuos tris hektarus jis išpūrelino sklypais (padarė 42 sklypus) ir, pradėjo skelbtis, "Idišė stime", kad parduosimui sklypai. Bet Merkys taip brangiai už žemę prašė, kad pardavė vos vieną sklypą. Pradedavo mėnuo, Merkys po 1 lit. už metrą vis keldavo.

Sako, jis labai stengsis, kad antroje Neries pusėje būtų patatytos Universiteto klinikos. Merkys loimėjo, k'nikos pradėtos statyti, žemė tame rajone (ir priešiango Neries pusėje) ėmė brangti, Merkys vėl kainą kėlė.

Ir išėjo taip, kaip Levo Tolstojaus apysakose "Kiek žmonių reikia žemės", kur godus žmogus apibėgdamas žemės ribas krito negyvas ir žemės jam visai nereikėjo...

Pažymėtina, kad savo sklypų "bandelių" Merkys pavėdė rūpinis vienam KMS finansų skyriaus valdininkui, kuris turėjo gauti turbybos metu.

Perbirus per tą Merkio gyvenimo bałą pasiekiamie Lapių dvarą, 15 kilometrų nuo Rotušės, ant dešiniojo Neries kranto. Bet ir Lapių dvarą kelia viso Lapių valstiečių gyventojai.

Anksčiau Lapių valstiečiai būtinai būvus Lapių valstijoje, bet kai prieš porą metų Merkys pastatė prie Lapių bažnytkaimio pradžios mokyklai namus, tai į tuos namus perkelti ir valstiečiai būstinė. Valstiečiai gyventojams, tai esą labai nepatogu, nes valstiečiai būstinę nukėlė į valstiečių pakraštį.

Lapių dvarą Merkys įsigijęs prieš 8 metus. Dvaras ant Neries kalno, puikius regėjus, parkai, antroji pusė miškas. Žemės 119 hektarų.

Dviejų aukštų nauji dvaro rūmai, labai skoningai, puošniai įrengti. Faniruoti baldai, kambariai specialiu kokybiu atbūteniti iš ąsienio. Sienose daug meniški paveikslai ir vėlk vis originaliai. Trykšta turtas ir prabanga, patogumai ir geras skonis. Kaune buvo populiaru ir Merkiene, o senovės graikų priežodis sako, kad populiaru moteris—negera moteris.

Merkiene, pasakoją Lapių dvaro darbininkai ir šoferiai, kavalieriais vežina atvaždavo į dvarą ir per nakts čia valkūdavo, brangius užsieninius gėrulus gerdavo. Nuolat svečiai, nuolat vaišės, kasdien KMS automobilais švilpiai mažiausia dasyk vieškeliu nuo Kauno iki Lapių dvaro.

Beje, anksčiau tas vieškelis buvo blogas, bet kai Merkys įkėlė į viršūnes, tai tas vieškelis išpaskutinųjų buvo taisomas, valstiečiai bausimėnis spaudžiami, kol kėliai į Merkio dvarą tapo kaip stalias.

Užtenkama puošniųjų Merkio rūmų duris, ir įėjame į kumetynus.

Į Merkio dvaro kumetynus

įėjus atėjai suprantai buvusio knautilatinio pasaulio atstovų psichologiją: darbininkas ne žmogus. Darbininkas gali kitiškai tvartyje gyventi: jiems nereikia medicinos pagalbos, jiems nereikia dvasinio gyvenimo. Matyt, ekspluatatorius turia, kad darbininkas neturi dšios, nors patis Merkys lankydavo bažnyčią ir arkivyskupui žiedų bučiavo...

Kumetynas taip apileistas ir supuvis, kad jame geras tikinčias nę gyvulių nelaikytų.

Kumetyno mažai langiukai ir tyti pačių pusę skuduras užkamšyta, sienose skylės tokio didumo, kad pro jas šunes landžioja; krosnyš netaisomus raktus; žiemnos metu kumetyno gyventojai gėdianies nuo šalčio sienas apsimuriję mėlais, skyles kamšo skudurais.

Vienas kumetynas sumušia baurumo rekordą: po kumetio gyvenamojo kambario grindimis kiauliu tvartas, tai tame kambarijoje dvokimas didesnis negu tvarte.

Lankant dvarus teko matyti visokių negerovių, apsilėdimų, bet viskas blėsta prieš Lapių dvarą.

Ir toks žmogus turėjo milžiniškos įtakos Lietuvos politikai ir socialiniam gyvenimui per visą tautininkų režimo laikotarpį, jis sprendė žmonių likimą. Tokių žmonių rankose ir buvo darbi žmonių ne gyvenimas, o pragaras. Ir kiekvienas padorus žmogus turi džiaugtis, kad tas pragaras mūsų tėvyneje jau amžinai užgeso. J. K-kis. (Iš "D. L.")

Ūkininkus Skolos Daugiau Nevargins

Kaunas (Ela).—Rugsėjo pradžioje Lietuvos TSR Liaudies Komisarij Taryba priėmė du svarbius krašto ūkui nutarimus. Pirmuoju nutarimu, ištikus kai kuriose apelinėse dėl sausų žiemkelių nederlių, padėti valstiečiams apsirūpinti rugių sėkla, Liaudies Vyriausybė paskyrė 280,000 litų pašalpos.

Pašalpą valstiečiams jau paskirs specialės komisijos sudarydamos sąrašus, kurio valstiečiai kiek kuriam valstiečiui leidžiama su pašalpa pirkts rugių sėklą. Sėklos išdalijimo darbas paves tas kooperatyvų talkai: Lietuikiui su žemės ūkio kooperatyvais.

Siemet iš tikrųjų daug kur perėtis žiemos šalčiai, šios varšnos pradžioje sausros ir vasaros pabaigoje liutys padarė daug žalos žiemkelių derliui. Smetoniškoji vyriausybė kartais taip pat duodavo nukentėjusiems ūkininkams sėklai įsigyti pašalpą, bet tos pašalpos būdavo su nuosimniais išpašėjimais. Liaudies vyriausybė davė ne pašalpą, bet pašalpą.

Vladas ir Elena Jokubauskai Išvyko Apsigyventi į Berkeley, California

GARY, Ind.—Vladas ir Elena Jokubauskai apėjo šitą miestą rugsėjo 23 d. ir su visa savo šeima į žentū, išvažiavo apsigyventi į Berkeley, California.

Jokubauskai išgyveno Gary, Ind. ilgus metus ir visomet lietuvių organizacijose jie buvo veikliais, progresyviais nariais.

Abu Jokubauskai priklausė prie sekantių organizacijų: LDS 81 k., kurioje Elena buvo išd globėja; prie Liet. Literatūros Draugijos 123 k.; prie Amerikos Lietuvių Politikos ir Pašėlos Klubu. Šitam klube Vladas buvo trustistų nariu, o Elena išd globėja. Jokubauskai abu dar pasidarbavo, kad išaugintų šitą klubą didžiausiu idiano valstijoje. Klubas dabar turi virš 200 narių ir apie 11 tūkstančių dolerių išd.

Vladas dar buvo sekantių dviejų organizacijų sekretorium: Gary Lietuvių Demokratų Lygos ir Lake County Demokratų Lygos.

Jokubauskai buvo geri vilniečiai. Jie mokojo draugiškai sugyventi su visais.

Pereitą šeštadienį, rugsėjo 21 d., nors ant greitųjų buvo surengta Jokubauskam išleistuvių parė, kurioje dalyvavo virš šimto žmonių ne tik iš Gary, bet ir iš Indiana Harbor ir East Chicago.

Po skanios vakarienės, kurią

Farmeriai Nenori Pavesti Savo Žemę Amunicijos Fabrikam

Joliet, Ill.—Virš 2,000 šio miesto ir aplinkinių gyventojų susirinko į svetainę Wilmington miestely, kad užprotestuotų prieš pavidimą jų žemės amunicijos fabrikam. Valdžia atimė 65 ketvirtainių mylių žemės, ant kurios rengiasi statyti \$25,000,000 vertės valdžios amunicijos fabrikus.

Gyventojai, kurie bus priversti parduoti savo žemę, ant kurios per ilgus metus gyveno, kur buvo sudarę sąj ir savo šeimoms gyvenamąs namus, pamylėję šią apylinkę, tačiau gyveno su sąj pažystamais per eilę metų, dabar nenori apiešti tą viską ir kraustytis kitur į naujas vietas. Jie siūnia peticijas ir telegramus savo kongresmanam ir reikalauja, kad valdžia pasiskirtų kitą vietą amunicijos fabrikam.

Bet karo prisirengimas eina savo keliu. Pulkinkas R. D. Valliant dalyvavo minėtame masiniame mitinge ir atskleidė į susirinkusių fermerių klauimus.

Pirminkas pirmiausiai paklausė pulkinko su kuo farmeriai turi reikalą, ar su valdžia ar su rylstiecininkais, kurie čia veda derybas. Pulkinkas atsakė, kad rylstiecininkai veikia tik kaip tarpininkai tarp valdžios ir fermerių, bet žemę perka valdžia. Pulkinkas taipgi atsakė, kad valdžia apmokės rylstiecininkų komišing.

Skandžiausias klausimas patiemis farmeriams, tai kodėl valdžia pasirinko jų numylėtą plotą žemės, kad pastatytų amunicijos fabrikus.

Pulkinkas atsakė, kad jis negal pasakyti kodėl šita vieta buvo parinkta apart to, kad galėjo būti rinka dēlei geografinių ap-

linkybių ir transportacijos galimybių ir kitų tinkamų sąlygų.

Darbas statymo fabriką, pagal valdžios planą, turi būti pradėtas neveliau kaip už 30 dienų. Manoma, kad 5,000 darbininkų bus pastatyti prie budavojimo šių fabrikų. Fabrikai turi būti užbaigti už dešimtis mėnesių.

Pulkinkas paaiškino žemės savininkams, kad valdžia moks tik už žemę, bet nemokės už masinieriją, javus arba už kitus farmerių baldus ir tt.

Čia raudasi trys kapinės. Pulkinkas sakė, kad valdžia perkels lavonus ir palaides ten, kur velionio šeima arba giminės reikalauja. Žemės plotas raudasi tarp Wilmington ir Joliet.

Žemė bus aptverta aukšta tvora ir bus pataliojama armijos. Budininkai bus statomi mažiausiai 1,000 pėdų vieni nuo kitų, kad apsaugoti nuo eksplozijos. Išdirbimas TNT (eksplozijos medžiagos) bus pavestas Du Pont kompanijai. Kitą darbą atliks pati armija.

Matyti, kad žmonelių protestai, telegramas kongresmanam ir visokis mėginimas palaikyti savo žemę nuo šios neklaus ir turės pavesti žemę valdžiai.

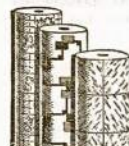
Girdėjęs.

AUDITORIUM RESTAURANT

3131 S. Halsted St.

LIETUVIŠKI IR AMERIKONIS VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIU
P.Baltušas ir M. Kovarski, Sav.

Armstrong Inlaid Linoleum
Geriausias Rašius Linoleum, kvadratinis yardas po... \$1.95
Plačiai išgarsinti Divonal, dydžio 9x12 ..... \$3.79 ir daugiau
Linoleum su valikline apdėta 29c kvad. yr., 6 ir 9 pėdų pločio.
Tavoras pirmos rūšies. Darbą garantuojame. Apropavimas dykai!
Archer Linoleum & Carpet Store
Phone LAfayette 6606

GABEL'S

DRABUŽIAI DEL VISOS ŠEIMYNOS SPECIALIAI

RUGS-SEPT. IŠPARDAVIMAS

100,000 vertės Furkaučių bus išparduota nuo \$25.00 ir daugiau.

Dabar geriausias laikas pirkti Kaunas, įmokant labai mažai, o mes palankimes išų kauką iki Jums reikės.

SILVER MUSKRAT
MINK DYED MUSKRAT
NORTHERN SEAL
MARMINK, RACCOON,
BROWN AND GRAY
SQUIRETTES,
CHUBBIES

Ir daugelį kitokių spalvų už mažą kainą gausi.

Pirk dabar ir netaupink pinigų. Atsiveik ir savo patyrimus į GABEL'S

\$2

Atsinešk šį kuponą su savim. Jis vertas

\$2.00

Su kiekvienu \$25.00 pirkinju.

GABEL'S CLOTHING STORE

\$2

733 W. Maxwell St., Chicago, Ill.

\$2

Autorizuota Agentura PACKARD—CHRYSLER PLYMOUTH AUTOMOBILIŲ

BALZEKAS MOTOR SALES

PACKARD Chrysler-Plymouth

3451 Archer Ave. 4030 Archer Ave.
Tel. Virginia 1515

FELIX TAVERN

1335 W. Madison St., Chicago — Seely 9533

Mes esame netik aludinkai, bet ir uoliai darbininkų judėjimo rėmėjai. Prašome užteiti linksmam laikui. Gera muzika kasdien.

FELIX ir PETRUSĖ GELDBUTO, Savininkai
MIKE NACIUNAS, Mrg.

PASTOVUMAS

Tę liudija įstaigos 44-rių metų gyvavimas.

Si bendrovė, kaip mūsų tauta, yra įteigta ant namų kurie yra savininkų apgyventa. Norasite saugumės vietos taupyti savo pinigų.

ISIGYKITE NAMĄ PER MŪSŲ LENGVO ĮSISUKIMO PLANĄ, ANT ILGŲ METŲ!

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASS'N

3236 South Halsted Street

Tel. Calumet 4118

Jos. M. Mozeris, Sec'y.

Indėliai kiekvieno taupytojo apdrausti iki \$5,000 Federalinėje įstatygoje.

Naujo Bunny Bun

5c Hamburgers 5c

IR TIEMS, KURIE
NORI GERIAUSIŲ

Naudojam J.V. valdžios peržiūrėtą
jautieną del Naujo Bunny Bun.

3110 So. Halsted St.

Calumet 3684

Specialė Kaina Piknikams,
Draugystei ir Parėms.
G. ANDREWS, Sav.

ANGLIŲ KAINOS

ZEMESNĖS
PERKANT

iš

ROSELAND COAL CO.

343 W. 107th Place

Tel. PULLMAN 6776

Tumonis ir Sunai, Sav.

Telefonas: LAFAYETTE 3138

ARCHER STOKER SALES CO.

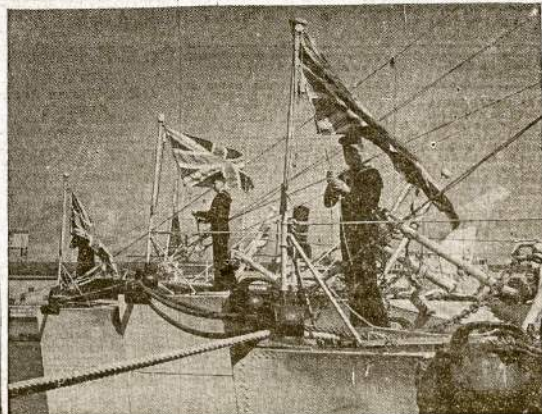
3970 ARCHER AVENUE

Kainą tik \$149.50 F. O. B.

Winkler Stokeris duoda pačią geriausią, švarią, lygią, automatinę šilumą. Ne dūmų, ne suodžių, nei pelenų. Pašalina formos darbą. Suderina mašiną anglies. Dėra pigesnę anglis. Pats save apsaugo.
JOE BAGDON, Sav.

Tai vienas iš tų 50 laivų, ką Amerika perlaido Anglijai. Šie laivai jau randasi Kanados vandeninėje ir matosi kaip jūreiviai nuleidžia Amerikos vėliavą ir išklika Anglijos. Pirminiai sako, kad šie kariški laivai jau atgavę savo dienas, bet dabar kariški ekspertai tvirtina: "Jie veikmėje taip tvirti, kaip naujaiteliai."

KAIP DAKTARAI NORI TAPTI "UKININKAIS"

Kauno apskr. žemės ūkio komisija, žemės pertvarkymo reikalais kasdien lankosi valstiešiuose, kur tikrina valstiešių komisijų darbą. Dažnai lankomi ir atskiri ūkiai, ypač tie, apie kuriuos turima žinių, kad ten esama kokios netvarkos.

Rugs. 11 d. apskr. 2. ū. kom. nariai ir Kauno apskr. žemės tvarkytojas, lankydami savo rajone esančius dvarus, pastebėjo, kad kai kur laisvų profesijų asmenys, metę savo tiesiogines pareigas, drastiškai veržiasi į savo buv. ūkiaus ir, terorizuojami nuomininkais, mėgina patys ūkininkauti. Tokių pavyzdžių gausu arčiau Kauno esančiuose ūkiuose. A. Panemunės ypatė, veterinarijos gyd. Lapalinskas, Dr. Trečiokas ir kiti "ūkininkai", kurie paprastai į savo ūkius tik atostogų tenatvauja, dabar, metę darbą miestelė, mėgina pasidaryti žemdirbiais.

PETRO LAPENO DVARO RŪMŲSE LEISTA APSISYVENTI DARBININKAMS

A. Panemunės v. yra Roželių dvaras. Jis ligšiol priklausė Petrui Lapėnui ir jo žmonai. Šis dvaras (93 ha) yra gerioje vietoje, žemė derlinga. Tačiau dvaras labai apieistas: derliaus surinkimas nuo laukų vyksta labai lėtai, žemės ūkio įrankiai nesugomi, išmėtyti rūdija laukuose. Žemės ūkio darbus yra pasidarytos trys kumelių šeimos. Jos gyvena supuvusiose kumelynuose. Ankštime kumelnyje, kuriantie nėra grindų, dūžiaušiamie skurdie gyvena 7 asmenų kumelių šeima. Tokie gausiai šeimos turi Roželių dvaro kumelių Pūdužius ir Korsakas. Jų valdūnė tiesiog purve vartosi, nes kumeliai be sugrūvisių lovų kitokių bėdų neturi. Tokiose sąlygose—ankštime drėgname ir tvankiame kambariukelyje laikomi ir sunkiai sergą ligonis. Sunkiai sergant darbininkė Maliekievičiūtė ligi šiol buvo laikoma kumelnyje kaip lauzas.

Ka, kumeliai rūmuose gyvena? Į ką tai panašu? Juk jie nemokės vaškuoti grindis valkšioti, nemokės tinkamai elgtis ir nepalajūs švaros,—šoko energingoji ponis Lapėnienė, sužinojusi, kad dvaro darbininkams leidžiama išeiti iš purvinių lauzų.

Ra, gi, tanista turi gražaus laiko, tai galėsi ir darbininkus pamokyti poniško apsiėjimo ir padėsi jiems švarą palaikyti,—pastebėjo vienas komisijos narys.

Alėnų dvare, kadangi nerasta komisaro, komisija paskyrė laikinai dvarui prižiūrėti du komiteto narius: kumelius Gintautą ir Kerį. Šio dvaro dvi kumelių šeimos iš kumelinių nutar-

pėnas, Lapėnienė ir tūlas ponų Lapėnų giminaitis. Jie gyvena puikiuose rūmose. Užima keletą kambarių, kuriuose ponai vienas kitą sunkiai suranda. Kad rūmai atrodytų labiau apgyventi, juos stengiasi baldais taip išdėlioti, kad kiekvienam kambarielyje būtų bent po kokią rakandą. Todėl viename kambarielyje stovi sofa, kitame bufetas, trečiame lova, ketvirtame stalas ir tt. Bet vistiek esama ir tuščių kambarių, kurie panaudoti seniems baldams sukrauti. Neapgyventa pusė rūmų ir visiškai tuščios salkos. Komisija matydama kokiose sąlygose kumeliai gyvena, pavedė komisarui S. Tamošiūnui rasti rūmuose vietos gyventi visiems dvaro darbininkams, suteikiant galimybę laikinai naudoti laisvais kambariais ir baldais, kurie sukrauti negyvenamose kambariuose kaip lauzas.

Ka, kumeliai rūmuose gyvena? Į ką tai panašu? Juk jie nemokės vaškuoti grindis valkšioti, nemokės tinkamai elgtis ir nepalajūs švaros,—šoko energingoji ponis Lapėnienė, sužinojusi, kad dvaro darbininkams leidžiama išeiti iš purvinių lauzų.

Ra, gi, tanista turi gražaus laiko, tai galėsi ir darbininkus pamokyti poniško apsiėjimo ir padėsi jiems švarą palaikyti,—pastebėjo vienas komisijos narys.

Alėnų dvare, kadangi nerasta komisaro, komisija paskyrė laikinai dvarui prižiūrėti du komiteto narius: kumelius Gintautą ir Kerį. Šio dvaro dvi kumelių šeimos iš kumelinių nutar-

ties, kuriems yra palikta iki 30 ha žemės norma, patys jau norom dirba, nors kartais ir komisaro patikrinami, kad nepadarėtų kokio nors sabotazinio veiksmo.

Kaunas dabartinis metis yra Tarybų Lietuvos žemės revoliucijos širdis ir čia vyksta nepatenkinamieji su savo pagristais ar nepagristais skundais.

Kauno apskr. žemės ūkio komisija turi išsklaidyti nemazą ir ne jos apskrities darbininkų nusiskundimų: Vieną tokią dva-

ta taip pat perkelti į rūmus, kadangi keletas kambarių juose stovėjo nenaudojami, o kumelėnai labai blogi. Dvare darbai vyksta normaliai. Su darbininkais visuose darbuose dalyvauja ir dvaro valdytojas Zabielskis (nebylius dvarininko sūnus). Dvarą supa didelis parkas. Dvaro rūmas tikrai stilingas pastatas. Komisijos nuomone, Alėnų dvaras reikėtų rezervuoti visuomenės reikalams. Jis gerai tiktų kokiam sanatorijai įrengti.

Buvo aplankyti dar Samilų ir Dvarelščių kaime dvaras, kuriame gyvena p. E. ir priklausė žin. "Pochodnės" veikėjams Galinskams. Šio dvaro kumelėnai labai blogi. Kumeliai gyvena pasibaistose sąlygose. Abų dvarus prižiūri vienas komisaras Vincas Feiferis. Dvarelščių dvaras, kuris priklausė Jagučėnienėi, labai apieistas, stinga visokio inventorius. Samilų dvaras šiuo atžvilgiu geriau sutvarkytas. Inventorių paskirtomas abiem dvarams; kad būtų galima laiku darbus atlikti.

Žemės pertvarkymo darbas apskritimė cina pilnu tempu. Rugsėnio 10 d. visame apskr. matavimo darbus vykdė 48 brigados, kurias sudarė per 230 asmenų. Apmatuoja 3700 ha. Atskirų vienetų palieista apie 145. Apsvarstyta 8787 prašymai, iš jų apie 2150 atsisakoma, kaip negalimų patenkinti. Į žemės pertvarkymo darbą kasdien pritariama vis daugiau žmonių, kurių daugis patys pasiūlo tinkinti.

ZEMES PRAŠO KALINIAI IR DEGTINDARIAI

Žemės ūkio komisijoms žemės pertvarkymą vykdančiam tenka susidurti su įvairių žemės prašytojų grupėmis.

Štai A. Panemunės valstė. Senų Dvarelščių kaime gyvena pil. E. K., kuris išsinuomojęs sklypėlį pievos ypatose, laiku vedavo pagonyli karvę. Vieną dieną pil. E. K. dėl nuomojamos žemės susiginėjo su savo kaimynu ir žodis po žodžio pradėjo basių kalbą. To pasakėjo vienas į kalėjimą 2 metams, gi antras į juodąjį žemėlį nukeliauvo.

Dabar E. K. gavo iš kalėjimo atostogų ir atvykęs į A. Panemunės valsties žemės ūkio komisiją prašo žemės, žadėdamas pasistaisyti, būti doro ir sąžiningo piliečio.

Daug prašymų paduoda ir "amatininkai"—degtindariai, nes jiems pasidaryti aišku, kad duoną galės valgyti tas, kuris dirbs, o ne girtuokliai ir ne tinginiai.

Nors ir vykdomas radikalus žemės pertvarkymas, bet Kauno apskr. dėl daugelio žemės prašėnčių, atrodo, bus didelis žemės badas ir daugelio prašėnčiųjų nebus galima patenkinti.

Tie, kuriems yra palikta iki 30 ha žemės norma, patys jau norom dirba, nors kartais ir komisaro patikrinami, kad nepadarėtų kokio nors sabotazinio veiksmo.

Kaunas dabartinis metis yra Tarybų Lietuvos žemės revoliucijos širdis ir čia vyksta nepatenkinamieji su savo pagristais ar nepagristais skundais.

Kauno apskr. žemės ūkio komisija turi išsklaidyti nemazą ir ne jos apskrities darbininkų nusiskundimų: Vieną tokią dva-

TĖVAS RAŠO APIE SAVO VAIKUS

Per kiek laiko mes rašome straipsnius apie tėvus ir jų vaikus ir apie jų nekurius problemas. Mums labai malonu pasakyti, kad gavome daug atsiliepimų į mūsų tuos straipsnius. Gave nuo tėvų laiškus apie dalykus suka jų galvas, galime bandyti iširti šias problemas. Stengiamės asmeniškai atsakyti visus tuos laiškus, ir spaudoje vartojame tik tuos, kurie ir kitiems tėvams yra įdomūs.

Vienas skaitytojas mums parašė sekančią laišką: "Jau Amerikoje gyvenu suvirš 30 metų. Kai atvykau man tik rūpėjo rasti darbą ir sugrąžinti tėvams pinigų, kuriuos jie taip sunkiai dėjo dėl mano išvažiavimo į naują kraštą. Aš jiems sugrąžinau pinigų iki paskutinio cento. Apsivėdžiavau. Sulaukiau šeimos. Mes gražiai gyvenome. Bet šiandien vaikai visi kitoki, negu vaikai buvo mano dienoms. Šiandien mano vaikai visai nesistengia rasti darbą. Jie visada skolina pinigų nuo mano žmonos ir nuo manęs ir niekad nei nebando atmokėti tas skolas. Jie man sako, kad susiedų vaikai taip dar—mano susiedai yra lenkai, vokiečiai, žydai ir švedai. Sudrėskė jie visi ant gatvių bovinasi, rėkia. Mes, jų tėvai, niekad nedrįsime išeiti per duris su suplysiusiomis kelnėmis ir be kepurės. Mes visada bandėme gražiai apsidrėdyti. Šiandien jaunieji nepaiso kokie yra jų drabužiai, jiems nerupi išimokyti ko gero, nerupi apsisveikti, turėti savo namą ar būtelį. Jūs nepatinka mūsų nupirkti namai. Kai šitų vaikų tėvai mirė,

ta, jiems rupi kuogrečiausia parduoti namą, kad tik gaus kiek nors pinigų ant rankos. Vaisrojo pasifęgę sėtra laukuose gyvena. Jie žuvalys, medžioja, visai nepaiso, kad tiems dalykams ne laikas..."

Matome, kad daug tėvų mano kaip viršinėtas tėvas, jis nežino nei ką daryti. Jų vaikai auga be jokių atsakomybių. Gal pirmas žingsnis reikalauja geriau suprasti šią padėją. Galima daryti, kad šiandien bedarbių ypatingai reikia jaunuosius. Per savaitę jie bando rasti darbą, matydami, kad to darbo nėra, jie imasi už ko kito. Jie nuoduoda kad jiems niekas nerupi, nieko jie nepaiso, bet daugumoje atsitikimų tai nėra teisybė. Jie nenori, kad kiti manytų, kad jiems trūksta drošos.

Pažystu du vaiku, kurie per mėnesius kasdien ieškojo darbo. Partę namon tėvai juos vis barė. Galų gale jie daugiau ir daugiau laiko praleido kiur. Namai jiems įkirejo. Tadi ar ne paltarieta tėvams bandyti sustruti savo vaikus?

Laikykime omenyje, kad Amerikoje žmonės reikalauja laiko poilsui ir geriams laimams. To mes nežinojome sename krašte. Mūsų vaikai apie tai išmoksta mokyklose ir kitose vietose. Jei tėvams nepatinka kai vaikai bėga bovyti, tai ką vaikai turi daryti?

Suprantu, kad tie žmonės, kurie vaikai elgiausi kaip viršinėtas laisbė parašyta, juos labai kritikuoja. Bet kritika vis neisrisa problema.

Grazumu apkalbėkite dalykus su vaikais ir teikite jiems pagalbą. Jie nori, kad teikite jiems laisvą, kaipio tipikus amerikiečius. Jie nori jaustis atsakingais. Jie ištiro nori, kad visi juos mylėtų. Jieigu tik tą suprastime, tai rasime laiko atsistoti su savo vaikais ir stengtis viską, ypatingai, apie darbą, su jais apsvaistyti.

Daug miestų, ypatingai didesni miestai, turi organizacijų, ku-

rios kaip tik žino kaip risti šitokias problemas. Jos mums pagelbės. Jeigu tamtos pagelbėjate vardus tokių organizacijų savo miestelė—jeigu gyvenite miestelė—parašykite man, aš pasisiūsiu vardų juos geriausias organizacijas.

FLIS,
222—4th Ave.,
New York City.

ROSELANDO ŽINIOS

ISLEISTUVES AIDIECIO
WALTERIO MURELIO

Jaunuolis W. Murelis per daug metų priklausė prie Lietuvių Darbininkų Aido Choro, Roselande, ir veikė jame. Kada Walteris išimokino amato prie darymo planų ir dirbo Walker Venicko Co., Chicagoje, ir kada jis buvo gabus tame darbe, tai sekėsi neblogai. Dabar jis gavo valdžios darbą ir spalio 1 d. turi apiešiti Roselandą ir vykti į Washingtoną.

L. D. Aido Choras jo pagerbimui rengia išleistuves nedėlio, rugsėjo 29 dieną, Darbininkų svetainėje, 10413 S. Michigan ave. Pradžią 3 val. po pietų.

Todėl visi choristai, draugai, pažįstami ir rėmėjai esate kviečiami dalyvauti. Bus muzika,—galisime pasisiokti. Įžangos nebus.

Kviečia visus
L. D. Aido Choras.

NORVEGIJŲ SUMAZINTA
MAISTO PORCIJOS

Oslo.—Nazių valdžia sumazino porcijas visokio maisto ir ypatingai padrėžia sumažinimą mūlo kiekio. Cokraus, duonos ir miltų galės gauti tik po apie 8 uncijas į savaitę.

URBA
Gėles Mylėtinėms
Vestuvėms, Ban-
ketams, Laidotu-
vėms, Papuoši-
mams
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

Suimčiame Gėles Telegrams į Viso Pasaulio Dalis
LOVEIKIS—Kvietkininkas

Gėles Vestuvėms, Bankietams, Pagrabam
3316 S. Halsted St., Chicago, Ill.—Yards 7308-9

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicago ir Cicerro Lietuvių Laidotuvių
Direktorių Asociacijos

Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse
Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

Albert V. Petkus

4704 S. Western Ave.
TEL. LAFAYETTE 5024

Anthony B. Petkus

1410 S. 49th St., Cicero
TEL. CICCERO 2108

6884 S. Western Avenue
Tel. Grovehill 0148

S. P. MAZEIKA

8319 S. Lituania Ave.
TEL. YARDS 1138 ir 1139

Antanas M. Phillips

3307 Lituania Ave.
TEL. YARDS 4006

LACHAWICZ
ir SUNUS

2314 W. 23rd Place
Tel. Canal 2515 ir 2516
Skyrius: 42 E. 108th St.
Tel. Pullman 1279 ir 2515

P. J. RIDIKAS

8254 S. Halsted Street
TEL. YARDS 1419

I. J. ZOLP

1646 W. 46th St.
YARDS 0751
0752

J. LIULEVICIUS

4348 S. California Ave.
TEL. LAFAYETTE 1979

Bankietas NEDĖLIOJE, SPALIO-OCT. 6 LIETUVIŲ AUDITORIJOJ

3133 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Prasidės 4 val. popiet, vakarienė 6 val. Įžanga—\$1.00

Šis bankietas yra rengiamas pagerbimui V. Andriulo 25 metų žurnalistinio darbo. V. Andriulis yra parąšęs daug knygelių, straipsnių, ir šimtus prakalbų pasakęs. Prie to, V. Andriulis nuo pat įsikūrimo "Vilnius" dirbo prie jos per 20 metų, išskyrus dviejų metų laikotarpį, kurį jis dirbo prie "Laisvės."

"Vilnius" šįmet švenčia 20 metų savo jubiliejų, tad ta proga ir rengiamas V. Andriulo pagerbimui bankietas. Visi kviečiami dalyvauti.

CRANE COAL COMPANY

5332 South Long Avenue — Telefonas PORismouth 9022
POCAHONTAS Mine Run is geriausių mainų, perkant
5 tonas ar daugiau Sales Tax Extra \$7.65
Blackband Lump \$9.50

STOKERIS 40 SVARŲ \$160.00

Pilnai įdėdame tik už Pirmą Mokėstį po 60 Dienų

Nauji ir Vartoti
Heating Plants
Taipgi mes užlaikome visokiems pečiam
dalis; section grates, bars, pipes,
fittings ir valves.

ARCADE HEATER PARTS CO.

2517 S. Halsted Street, Chicago, Ill.
Phone CALumet 2586

CHICAGOS IR APIELINKĖS ŽINIOS

Rytoj Ivyksta Lietuvių Moterų Sąryšio Konferencija

Prašome visų delegacijų, kurios išrinktos į Vidurvakarių Valstijų Lietuvių Moterų Sąryšio konferenciją, dalyvauti rugsėjo 29 dieną, 10 val. ryto, Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., Chicago.

Ši konferencija labai svarbi, ir svarbu pradėti nurodyti lai-ku.

Konferencijoje bus nutiesti planai dėl tolimesnio bendro veikimo, kas šiaandien svarbu lietuviams vienyti jėgas ir veikti bendrai, kad pakelti lietuvių kultūrą ir meną išsiviejoje ir tuomet išskirti lietuvių vardą.

Padarykime skėmingą ir skaitlingą šią konferenciją.

Beje, noriu priminti, kad laike konferencijos turėsimė ir meniską dalį, kurią pildys žymios dainininkės: M. Shultz, K. Abekienė, A. Zabruckienė ir seserys Zdanavičienės užrašys, taipgi ir daugiau dainininkių.

Kartu, kad konferencija bus visapusiškai įdomi. Dalyvauti prašome ne tik delegates, bet ir viešniais.

Sekr. J. Skeberdytė.

Užmūsų Žmona, Mirtinai Primušė Įnamį ir Pats Norėjo Nusizudyti

Vakar anksti rytė, po adresu 610-12 N. State st., įvyko šeimininė tragedija. Virgil Rawlings, 36 m., kėlėsi užmūšė savo žmoną, 28 m., ir mirtinai sumušė įnamį.

Papildęs žmogžudystę Rawlings išgėrė nuodų, atsistoką gašą ir norėjo nusizudyti. Bet policija, išlaužusi į kambarius, su-liko jį nuo suaužudystės.

Kambariuose policija rado moterišką negyvą ir įnamį mirtinai sumuštą. Įnamis ir Rawlings nugalbinti ligoninėn. Atejo jama ar jie išliko gyvi.

Ant greituojų išauškinta, kad Rawlings kelis sykus pagavęs žmoną besimeilijant su įnamiu. Jis negalėjęs to pakęsti ir todėl nutaręs kad "visi trys turime mirti."

Rep.

Du Jaunuoliai Prisipažino Apieplėšę Baznyčias

Northsidėj suėmė du jaunuolius, Charles Shipley, 20 m., ir Martin Alvery, abu gyvenę po adresu 4542 N. Racine ave. Po-licijai jie prisipažino apieplėšę dvi baznyčias. Iš vienos paėmę \$65, iš kitos—įvairių auksinių ir sidabrinių "šventenybių."

Auto Nelaimės

Charles Kamradt, 70 m., už-muštas automobilium prie 1209 S. Ashland ave. 28 m., 1922 Wesley ave., Evanstone, užmuš-ta auto aksidente, kada jis au-to-mobilius susikūlė su kitu ant Ridge ave. ir Greenwood blvd. Nuo pradžios metų priskaito-ma Chicago užmušusių 465, su-žestų virš 17 tūkstančių.

Nusizudė iš Rūpescio Lenkijos Gyventojų Likimu

M. Marcus 4131 Sheridan rd., kriaučius, rugsėjo 18 dieną brit-va perspėjo gerkle. Nugaben-tas ligoninėn, bet nepagijo ir va-kar pasimirė. Gimėnės sako, kad jis buvo labai susirūpinęs savo giminių likimu Lenkijoje.

Neužmirškite Permainyt Laika

Ateinantį sekmadienį, tai ry-toj, pasibaigia dienos taupymo laikas. Išvakaro geriausiai, kad paskui nepamirgintumėte vykti grybauti, ar kur kitur, atsukite laikrodžius viena valanda atgal. Nuo tos dienos skaitysis pas mus Central Standard Time.

Vieną valandą atgausim at-gal tik ateinantį pavasarį.

Westsidečiai Rengiasi Prie Baliaus

LLD 116 KUOPA RENGIA BALIJU PARAMAI VINCES BIRSTONAITES

Jaunuolė Vincė Birstonaitė, kuri yra baigusi autstėnų mo-kyklą West Frankforte, o da-ber gyvena su tėveliais Derzinskais, yra labai sunkioji padėtyje. Draugai Derzinskai priklauso prie minėtos kuopos, tad kuopa ir nusitarė surengti balių tos jaunuolės parmai. Apart to, kad Vincė sunkiai serga, bet ir tėvai, kurie neturtingi, taipgi vargsta.

Kuopa nularė surengti balių tos jaunuolės naudai. Baliaus įvyks spalio 5 d., Neffas svetai-nė, 2435 S. Leavitt st.

Kuopos nariai, draugai ir pa-žystai yra raginami atsilau-kyti į šį balių. Vietinis.

Bagdonas, Kalėjas Kelis Metus, Paleistas

Keli metai atgal buvo sensa-cingas trukmas dėl turtingo elgėtos T. J. Kelly paliko tur-to, \$150,000. Kada šis pilietis mirė, daugelis buvę prie to pi-nigų prisistaisė.

Ton bėdon buvo pakliuvęs ir buvęs gralorius J. J. Bagdonas. Dabar jis paleistas iš Cook ap-skrėčio kalėjimo atlikęs savo hausmę. Rep.

Workers Alliance Rengia Pralkabas

Sekmadienį, rugsėjo 29 d., kam laikas pavyks, nuvykite į svarbų masinį mitingą, kurį rengia Workers Alliance. Kal-bės atstovas nuo Taikos Kon-greso, nuo žydų organizacijos ir negrų kongreso. Bus pailstę svarbūs dienos klausimai, kaip komsjarkija, civilis laisvės ir t.

Išsitęnykite vietą: 1110 S. Oakley Blvd. Pradžią 2 val. po pietų. Komisija.

GARSINKITĖS VILNY

Klausykite "Vilnies" Programo

ORO BANGOMIS

Kas šeštadienis "Vilnies" pastangomis yra duodama oro bangomis programa ir daug žinių ir pranešimų. Pro-grama eina iš stoties

W.G.E.S., 9:15 Ryto

Šį šeštadienį ne tik pranešimus ir žinias girdėsite, bet ir bus suteikta legaly patarimų per advokatą V. Tarutį. Muzikalis programos bus taipgi įdomus.

Tad šeštadienį klausykites "Vilnies" programos 9:15 iš stoties W.G.E.S.

"Vilnies" Administracija.

Būkite Pasirengę Vaisingam Baliaui

Visiems Bus Linksmas Prisiminti Praeitį Pagerbiant Jubiliejantą

Šie metai, manau visi žino, yra jubiliejiniai metai mūsų dien-raščio "Vilnies." O po draug prisimintina ir toks draugas, kaip Vincas Andriulis, kuris, kaip ir kiti, nuo pat pirmos dienos sto-tėjo "Vilnies" vadovybėje ir to-je vadovybėje jis ir šiaandien širdingiausiai dalyvaus.

Prisimindami mes ju nuopel-nus, 25 metų žurnalisto darbą ir dar daugiau metų įvairio-umo įnešimą į mūsų visuome-ninį darbą, rengiamė jubi-lejantui vaisingą bankietą spa-lio 6 dieną, Lietuvių Auditori-joje.

Plačioji Chicago visuomenė, Andriulo draugai, "Vilnies" re-mėjai ir prieteliai, aiška, vi-lausys. Ir kaipgi ne, — šis draugas turi plačiausią pažinti visuomenėje, jis turi šimtus ir šimtus draugų, kurie apibūti-nys bankietę ir bėminint "Vil-nies" jubiliejinius metus, paminės ir pagerbs ir šį žymų visuome-nininką.

Primintina visiem, kad būtu-mė pasirengę dalyvauti tose di-džiose iškilmėse. Komisija.

Mykolo Taručio Birthday Parė

Gerai žinomas Bridgeport bi-znieriui M. Tarutis rengia sa-vo gimimo dienos ir vardadie-nio paminėjimą.

Taručiai yra geri vilniečiai. Jų sūnus Vytas Tarutis ne tik kad geras artistas, bet jis darba advokatas ir užlaiko ri-gius miesto centre ir Lietuvių Auditorijos kambariuose.

Mykolo Taručio parėje, kur įvyks rugsėjo 28 d., gries gara orkestra ir bus visokių užkan-džių ir gėrimų dël visu.

Patalpiu aplankyti M. Tarutį šį šeštadienį, rugsėjo 28, 3149 S. Halsted st.

Visi dalyviai linksmai lai-ky praleisite. X. X. X.

Keistučio Kliubo Choro Šokiai

Keistučio Kliubo Choro šokių vakarėlis įvyks šio šeštadienio vakare, rugsėjo 28 d., Dariaus Girėno svetainėje, 4416 S. West-ern ave. Pradžią 8 val. vakare. Įjanga 40 centų. Prie to bus duodama dalyviams gražios do-vanos.

Sis choras dar neseniai susi-organizavęs, bet jau įgijo popu-liariskumo tarpe Chicago žmo-nių. Taipgi choras turi daug draugų ir prietelių. Todėl iki-masi, kad ir šiame vakarėly bus daug žmonių.

Orkestra painia gera. Bus už-kančių ir gėrimų. Choristas.

LLD 19-tos Kuopos Susirinkimas

Lietuvių Literatūros Draugi-jos 19 kuopos susirinkimas įvyks spalio 1 d., 8 val. vakare, "Vilnies" svetainėje, 3116 So. Halsted St.

Draugai! Mūsų priedermė yra žiūrėti, kad organizacija būtų veikli ir augtų nariais. Nėra priezastinga dėl kurios LLD ne-galėtų augti. Visos tautos turi di-deles apsvietos ir kultūros or-ganizacijas, apie kurias sukasi visos tautų veikimas.

Lietuviai kaip tauta turime savas organizacijas, kuriose veikdami prisidedam prie kultū-ras darbo.

Šį metą yra nepaprastai svar-bu gauti ko dangausia naujų narių. Įstojimas dabar tik vie-nas dodelis, už kurį gauna visus šį metų išleistas knygas ir žur-nalą, kurios yra du syk tiek vertės.

Kadangi vasara jau praėjo ir veikimas prasidės svetinėse, tai mūsų kuopa pradžia veikimo rengia vakarėlį, šeštadienį, spa-lio 5 d., "Vilnies" svetainėje. Tai bus pradžia mūsų darbo, kurį mūsų kuopa yra užsibrėžusi. Mes kviečiame narius ir prieta-rius kultūros darbi kuo-ruoti su mumis. Valdyba.

Ravetskai iš Detroito Apsilankė pas Butkus

Pereitę ketvirtadienio vakare Chicago atvyko Ravetskai su būna, apsispažo pas žentą Š. Butką ir dukterį.

Neilgai jie čia pabuvos—sek-madienio, rytė grįž Detroitui. Ravetskai sako, gavyš iš dirbtū-vo vakacijų tik kelias dienas.

Abu Ravetskai apsilankė "Vil-nij", pasidžiaugė mūsų įstaiga. Jiedu yra vilniečiai nuo pat "Vilnies" įsisteigimo, taipgi darbininkų organizacijų na-riai.

Buvo linksmas pasikalbėti su draugais, kuriem darbininkiška spaudo stovai atį širdies. Reporteris.

Ex-Policistas, Padaręs Apieplėšimą, Nusizudė

T. M. Callinan, 39 m., nes-nai buvęs policistas ir gaudęs vagis, pats padarė "holdapą" ir kada policija norėjo jį pa-gauti—nušėvė. Jis anį dieną apieplėšė Coco-Cola troko dri-vertį.

RADIO

Primintina radio klausytojams užstatyti savo radio ant stoties W.G.E.S. šį sekmadienį, 11:30 val. prieš pat į pasiklausyti gražių lietuvių dainų ir muzikos. Be to, kalbės "patir-tas" adv. K. Gulgis. Programa ved-ės A. Žilinskas, kuris gaus žinių iš Progress Krautvies dielio rad-nio spardavimo, kur yra progos vi-ensim nusipirkti visokias namų reik-menis nepaprastai sumažintomis kail-nomis. Rep. Z. Z.

Pirkit pas

MUTUAL LIQUOR CO.

NATHAN KANTER

Wholesale

4707 So.

Halsted St.

Tel. Blvd.

0014

Choristas.

Pirkite

STANLEY OIL CO.

TELEFONAI: VIRGINIA 3100

VIRGINIA 9740

4400-02 SOUTH WESTERN AVENUE

Greitai pristatome Chicagoje ir aplinkinėse vietovėse.

CLASSIFIED ADS.

BUSINESS CHANCE

Biznis Progos

EKSTRA! PARSIDUODA GROSERNĖ IR BUCERNĖ

Greitai pardavinami grosernė ir bucernė, darant labai gerą biim, kur dirba trys darbininkai muolais. Par-davimo priezastingas—savinkas eina į kiti biim. Kas pils—dėsi biim šį bandyti. Specialiai žema kaina tik trumpam laikui. Ant vietoj kiti kambariai gyvenimui. Chicagoje, Chicago, Bridgeport aplinkinė, Suter-tereso užstatykite: "Vilnie" 3116 S. Halsted St., Phone Victoria 1455. (28)

KRIAUCIAUS SĄPA

Pardavinami kriaučiūs biiznis. Pilnai įstatyti. Gera proslinimui mašina. Kaina \$175.00. Kreipkitės: 2919 Canalport Avenue (28)

GESO STOTIS, su gyvenimui kambariais, prie gero kelio ir gero apie-linėj. Tik \$200.00 reikalauja už šį pilnai įrengtą stotį, 3747 Milwaukee Ave. (28c1)

RADIO SĄPA, 16 metų kaip įteigta, gero apie-linėj, elektrinis, 6000 So. Western Ave. Laga-vercia parduoti su nuostolu. Gera progą. \$600. S. Halsted St., prie Vincennes. (28)

DELICATESSEN, geras biiznis, daug ir gražių statų, gyvenimui kam-bariai, \$800.00 cash, likusius kas mė-nės. Address Box C, "Vilnie" 3116 Halsted St. (28)

BALIJU, 16 metų kaip įteigta, gero apie-linėj, elektrinis, 6000 So. Western Ave. Laga-vercia parduoti su nuostolu. Gera progą. \$600. S. Halsted St., prie Vincennes. (28)

DELICATESSEN, geras biiznis, daug ir gražių statų, gyvenimui kam-bariai, \$800.00 cash, likusius kas mė-nės. Address Box C, "Vilnie" 3116 Halsted St. (28)

BALIJU, 16 metų kaip įteigta, gero apie-linėj, elektrinis, 6000 So. Western Ave. Laga-vercia parduoti su nuostolu. Gera progą. \$600. S. Halsted St., prie Vincennes. (28)

FLORIDA MOTOR COURT—Nepa-prastas trobsė, žemė, apie-linėj. Kaina \$27,500. P. O. Box 1462, Orlando, Fla. (28c1)

FARMS FOR SALE

175 AKRAI žemės prie upės, geri tro-bėsai, ištatinti ir ameningi nuos-tybių 14 lengvų kambarių. Pareikla-vus, prisijungiamie fotografijas ir turto surašą. Virš \$30,000 inventorizacija. Randaus Mielis Wisconsin. Galima nusipirkti už \$16,000. Wm. H. Abel-man, Elgin, Ill. (28)

PARDAVIMUI INDIANOJ mažos ar didios farmos. Sausas investmen-tas dabar. Stacy B. Carpenter Agency, Argos, Indiana. (28-30-1)

PARDAVIMUI arba apskaitimui di-delė galvijų ir grūdų ferma. Apie 75 akrai vienoje Maichigano val-sijų aplinkinė; gera žemė, geras der-lus, visokios rūšies obuoliai ir grū-dos, geri trobsai, pokankamias gy-vulių ir įrengimų, arti marketa; gėr-tas kelias; elektra, gara vandens si-skemas, žemės traukimas, mašina ma-nadieri, galime išlaivinti. ELLIOTT, SO. HAVEN, MICH. (28)

15 AKRU PARMA prie kelio 21; vanduo, elektra, vaismadė, arti ge-lizliuko. Box 904, Grays Lake, Ill. 28c1

PARDAVIMUI arba apskaitimui di-delė galvijų ir grūdų ferma. Apie 75 akrai vienoje Maichigano val-sijų aplinkinė; gera žemė, geras der-lus, visokios rūšies obuoliai ir grū-dos, geri trobsai, pokankamias gy-vulių ir įrengimų, arti marketa; gėr-tas kelias; elektra, gara vandens si-skemas, žemės traukimas, mašina ma-nadieri, galime išlaivinti. ELLIOTT, SO. HAVEN, MICH. (28)

15 AKRU PARMA prie kelio 21; vanduo, elektra, vaismadė, arti ge-lizliuko. Box 904, Grays Lake, Ill. 28c1

PARDAVIMUI arba apskaitimui di-delė galvijų ir grūdų ferma. Apie 75 akrai vienoje Maichigano val-sijų aplinkinė; gera žemė, geras der-lus, visokios rūšies obuoliai ir grū-dos, geri trobsai, pokankamias gy-vulių ir įrengimų, arti marketa; gėr-tas kelias; elektra, gara vandens si-skemas, žemės traukimas, mašina ma-nadieri, galime išlaivinti. ELLIOTT, SO. HAVEN, MICH. (28)

15 AKRU PARMA prie kelio 21; vanduo, elektra, vaismadė, arti ge-lizliuko. Box 904, Grays Lake, Ill. 28c1

PARDAVIMUI arba apskaitimui di-delė galvijų ir grūdų ferma. Apie 75 akrai vienoje Maichigano val-sijų aplinkinė; gera žemė, geras der-lus, visokios rūšies obuoliai ir grū-dos, geri trobsai, pokankamias gy-vulių ir įrengimų, arti marketa; gėr-tas kelias; elektra, gara vandens si-skemas, žemės traukimas, mašina ma-nadieri, galime išlaivinti. ELLIOTT, SO. HAVEN, MICH. (28)

15 AKRU PARMA prie kelio 21; vanduo, elektra, vaismadė, arti ge-lizliuko. Box 904, Grays Lake, Ill. 28c1

PARDAVIMUI arba apskaitimui di-delė galvijų ir grūdų ferma. Apie 75 akrai vienoje Maichigano val-sijų aplinkinė; gera žemė, geras der-lus, visokios rūšies obuoliai ir grū-dos, geri trobsai, pokankamias gy-vulių ir įrengimų, arti marketa; gėr-tas kelias; elektra, gara vandens si-skemas, žemės traukimas, mašina ma-nadieri, galime išlaivinti. ELLIOTT, SO. HAVEN, MICH. (28)

15 AKRU PARMA prie kelio 21; vanduo, elektra, vaismadė, arti ge-lizliuko. Box 904, Grays Lake, Ill. 28c1

PARDAVIMUI arba apskaitimui di-delė galvijų ir grūdų ferma. Apie 75 akrai vienoje Maichigano val-sijų aplinkinė; gera žemė, geras der-lus, visokios rūšies obuoliai ir grū-dos, geri trobsai, pokankamias gy-vulių ir įrengimų, arti marketa; gėr-tas kelias; elektra, gara vandens si-skemas, žemės traukimas, mašina ma-nadieri, galime išlaivinti. ELLIOTT, SO. HAVEN, MICH. (28)

15 AKRU PARMA prie kelio 21; vanduo, elektra, vaismadė, arti ge-lizliuko. Box 904, Grays Lake, Ill. 28c1

PARDAVIMUI arba apskaitimui di-delė galvijų ir grūdų ferma. Apie 75 akrai vienoje Maichigano val-sijų aplinkinė; gera žemė, geras der-lus, visokios rūšies obuoliai ir grū-dos, geri trobsai, pokankamias gy-vulių ir įrengimų, arti marketa; gėr-tas kelias; elektra, gara vandens si-skemas, žemės traukimas, mašina ma-nadieri, galime išlaivinti. ELLIOTT, SO. HAVEN, MICH. (28)

15 AKRU PARMA prie kelio 21; vanduo, elektra, vaismadė, arti ge-lizliuko. Box 904, Grays Lake, Ill. 28c1

PARDAVIMUI arba apskaitimui di-delė galvijų ir grūdų ferma. Apie 75 akrai vienoje Maichigano val-sijų aplinkinė; gera žemė, geras der-lus, visokios rūšies obuoliai ir grū-dos, geri trobsai, pokankamias gy-vulių ir įrengimų, arti marketa; gėr-tas kelias; elektra, gara vandens si-skemas, žemės traukimas, mašina ma-nadieri, galime išlaivinti. ELLIOTT, SO. HAVEN, MICH. (28)

15 AKRU PARMA prie kelio 21; vanduo, elektra, vaismadė, arti ge-lizliuko. Box 904, Grays Lake, Ill. 28c1

PARDAVIMUI arba apskaitimui di-delė galvijų ir grūdų ferma. Apie 75 akrai vienoje Maichigano val-sijų aplinkinė; gera žemė, geras der-lus, visokios rūšies obuoliai ir grū-dos, geri trobsai, pokankamias gy-vulių ir įrengimų, arti marketa; gėr-tas kelias; elektra, gara vandens si-skemas, žemės traukimas, mašina ma-nadieri, galime išlaivinti. ELLIOTT, SO. HAVEN, MICH. (28)

15 AKRU PARMA prie kelio 21; vanduo, elektra, vaismadė, arti ge-lizliuko. Box 904, Grays Lake, Ill. 28c1

PARDAVIMUI arba apskaitimui di-delė galvijų ir grūdų ferma. Apie 75 akrai vienoje Maichigano val-sijų aplinkinė; gera žemė, geras der-lus, visokios rūšies obuoliai ir grū-dos, geri trobsai, pokankamias gy-vulių ir įrengimų, arti marketa; gėr-tas kelias; elektra, gara vandens si-skemas, žemės traukimas, mašina ma-nadieri, galime išlaivinti. ELLIOTT, SO. HAVEN, MICH. (28)

15 AKRU PARMA prie kelio 21; vanduo, elektra, vaismadė, arti ge-lizliuko. Box 904, Grays Lake, Ill. 28c1

PARDAVIMUI arba apskaitimui di-delė galvijų ir grūdų ferma. Apie 75 akrai vienoje Maichigano val-sijų aplinkinė; gera žemė, geras der-lus, visokios rūšies obuoliai ir grū-dos, geri trobsai, pokankamias gy-vulių ir įrengimų, arti marketa; gėr-tas kelias; elektra, gara vandens si-skemas, žemės traukimas, mašina ma-nadieri, galime išlaivinti. ELLIOTT, SO. HAVEN, MICH. (28)

15 AKRU PARMA prie kelio 21; vanduo, elektra, vaismadė, arti ge-lizliuko. Box 904, Grays Lake, Ill. 28c1

PARDAVIMUI arba apskaitimui di-delė galvijų ir grūdų ferma. Apie 75 akrai vienoje Maichigano val-sijų aplinkinė; gera žemė, geras der-lus, visokios rūšies obuoliai ir grū-dos, geri trobsai, pokankamias gy-vulių ir įrengimų, arti marketa; gėr-tas kelias; elektra, gara vandens si-skemas, žemės traukimas, mašina ma-nadieri, galime išlaivinti. ELLIOTT, SO. HAVEN, MICH. (28)

15 AKRU PARMA prie kelio 21; vanduo, elektra, vaismadė, arti ge-lizliuko. Box 904, Grays Lake, Ill. 28c1

PARDAVIMUI arba apskaitimui di-delė galvijų ir grūdų ferma. Apie 75 akrai vienoje Maichigano val-sijų aplinkinė; gera žemė, geras der-lus, visokios rūšies obuoliai ir grū-dos, geri trobsai, pokankamias gy-vulių ir įrengimų, arti marketa; gėr-tas kelias; elektra, gara vandens si-skemas, žemės traukimas, mašina ma-nadieri, galime išlaivinti. ELLIOTT, SO. HAVEN, MICH. (28)

REAL ESTATE FOR SALE

PARDAVIMUI "medinis namas su biiznis. Biiznis išstatas per daug tie-tu. Čiaudis. Visi nauji. 12 kambarių. Parsiduoda pigiai. 3425 S. Union Avenue. (21-28-2)

Kad įaugtų kaip ant farmų, įsigytų 5 kambarių bungalovą, tik 5 minu-tes važiavimo iki La Grange miesle-lio. Nuolitinai prietaisų dvigubi langai, skryni ir daug ko kito. Kaina \$4,700. Tel. 12-17-12. Chicago 4448 (28)

PARDAVIMUI mairinis namas su maudydamiesi trijuose kambariuose, atitike kambarius: 1 1/2 akro žemė; yra garduzius. Prieinamos ilgytos. Prie Fountry Kello, art. Riger Road. C. Keller, Rt. 1, Mt. Prospect, Ill. (28-30)

6 KAMBARIU NAMAS, plieniniai rėmai; 3 kary garduzius. Oct 1 žmo-nyje. Namas yra 65x26, ant 40-ties pėdų pločio loto. Vietu-tie maudynt išgrįsta tilė. Tele-fonas Beverly 4648 (28)

RESORT PROPERTY FOR SALE Jūs geidžite pirkti, mes norime par-duoti vasarvietes paesteris ir